

Перемогла у конкурсі «Вчитель року»

■ 4 жовтня в Києві відбулася церемонія нагородження національної премії Global Teacher Prize Ukraine. Журі відзначили найкращого вчителя країни, а також обрали переможців у кількох номінаціях. В одній з них перемогла вчителька з Тернополя, повідомляє "Нова українська школа".

Вчителька з Тернополя Наталія Перехрист, яка викладає інформатику та англійську мову у ЗОШ №23, здобула перемогу в номінації "Вчитель інформатики". На своїх заняттях Наталія поєднує програмування, англійську та екологічну тематику. Крім того, освітянка адаптує завдання для учнів з особливими освітніми потребами.

Головним переможцем конкурсу

Global Teacher Prize Ukraine 2025 став вчитель біології та екології Руслан Шаламов з Харкова. Його приз - 1 млн грн на вітлення освітньої мрії.

Цьогоріч громадська спілка "Освіторія", організатор конкурсу, отримала: близько 3000 анкет; 2300 номінацій; участь взяли вчителі з 200 міст України.

Урочиста подія відбулася у Національній філармонії України, її транслювали в етері телемарафону "Єдині новини".

Справи аграрні

Тернопільщина лідирує за валом та врожайністю сої

■ За даними Мінекономіки, українські сільгоспвиробники вже обмолотили сою на площі понад мільйон гектарів (46% до прогнозу). Бобів намолочено 2,2 млн тонн.

Найбільше врожаю зібрали аграрії: Тернопільщини - 298 тис. тонн, Полтавщини - 281, Вінниччини - 221, Сумщини - 215 тис. тонн. На Полтавщині збір соєвих бобів майже завершився - обмолочено 93% площ. На звітну дату середня врожайність сої по Україні становить 2,2 т/га. Виробники Чернігівщини та Тернопільщини збирають куль-

туру з врожайністю понад 3 т/га. Водночас на Одещині та Миколаївщині врожайність не сягає навіть тонни з гектара.

Щодо інших сільгоспкультур, то аграрії Тернопільщини кукурудзу зібрали з 6,6 тис.га (4,3 проценти), урожайність 80 ц/га, соняшник - з 47,7 тис.га (61 процент), урожайність 27,7 ц/га. Цукрові буряки зібрано з 4,5 тис. га (25 процентів), валовий збір 259 тис. тонн, урожайність 576,5 ц/га. На цукрові заводи вивезено 250 тис. тонн.

Посів озимих зернових та ріпаку завершується.

Галина ВАНДЗЕЛЯК

Пшениці вдосталь,
а ціни на овочі зростатимуть

■ Українські аграрії вже зібрали більшість зернових, і прогнози щодо врожаю оптимістичні - пшениці вистачить не лише для внутрішніх потреб, а й на експорт. Водночас експерти попереджають: ціни на овочі зростатимуть, особливо на "борщовий набір". Що ще варто знати про цьогорічний урожай і як це вплине на гаманці українців - розповідає Центр громадського моніторингу та контролю.

Збирання зернових

За даними Міністерства економіки України, аграрії вже зібрали значну частину врожаю. Зокрема, цьогоріч обсяги зібраної пшениці (22,53 млн тонн) та гороху (626,6 тис. тонн) перевищили минулорічні показники. Урожай ячменю залишився майже на тому ж рівні - 5,33 млн тонн. Натомість менше вдалося зібрати кукурудзи (2,05 млн тонн), гречки (72,4 тис. тонн) і проса (54,2 тис. тонн). Серед регіонів за збором врожаю лідирують Одеська, Вінницька, Кіровоградська та Хмельницька області.

Продовольча безпека

Цьогорічний врожай пшениці дасть змогу не лише забезпечити

українські потреби, а й залишає потенціал для експорту. У Всеукраїнській аграрній раді наголошують, що, попри повномасштабне вторгнення, українці матимуть все необхідне. "Незважаючи на постійні обстріли, а також несприятливі погодні умови, ми маємо хороший показник збору пшениці - 22,5 мільйона тонн. Це свідчить про те, що продовольча безпека по пшениці буде повністю перекрита. В

об'ємах на рік нам потрібно 6-7 мільйонів. Отже, ми говоримо про потенціал експорту на майбутнє", - сказав Денис Марчук, заступник голови Всеукраїнської аграрної ради на брифінгу у Медіацентрі України.

За прогнозами, Україна може експортувати понад 15 мільйонів тонн зернових. Наразі за обсягами експорту наша країна відстає: минулоріч станом на жовтень вже про-

дали за кордон понад 10 мільйонів тонн зернових, а цьогоріч - лише 6 мільйонів тонн.

Нашу пшеницю охоче купують країни ЄС, Азії та Північної Африки. З початку повномасштабного вторгнення російські загарбники продають вкрадену українську пшеницю та завдають збитків нашої державі.

Вартість овочів

У Всеукраїнській аграрній раді також мають прогноз щодо вартості овочів, за які українцям доведеться платити більше. "Коли почнуться реальні заморозки, виробники будуть закладати певну ціну на обслуговування сховищ, тому ціни на овочі будуть зростати. Ціна на овочі в межах "борщового набору" може зрости на 5-7%. Це за умови, що буде все стабільно з постачанням електроенергії. Ворог прищільно б'є по критичній інфраструктурі, що може зробити продукцію ще дорожчою", - заявив Денис Марчук.

Індексація пенсій 2026: чи вистачить пенсіонерам?

■ В Україні готуються до чергової індексації пенсій, запланованої на 1 березня 2026 року. Цей захід має компенсувати зростання цін, але, за словами експертів і політиків, реального покращення фінансового становища пенсіонерів чекати не варто. Підвищення стосуватиметься не всіх, а голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів Данило Гетманцев на Varta1.com.ua наголошує на браку коштів у бюджеті.

якої групи) перерахунок не передбачено, якщо немає змін у стажі чи доходах. Як пояснює адвокат Іван Хомич у УНІАН, розмір пенсії залежить переважно від офіційної зарплати перед виходом на пенсію, а не від стажу.

Перерахунок для працюючих пенсіонерів

Працюючі пенсіонери можуть розраховувати на автоматичний перерахунок 1 квітня 2026 року, якщо мають щонайменше 24 місяці додаткового стажу після останнього підвищення. Згідно з законом, це підвищення не менше 100 грн, але

залежить від стажу та зарплати. Надбавка за понаднормовий стаж (1% за кожен рік понад норму) також перерахується, але лише після звільнення.

"Пенсія не може зменшитися після перерахунку - це гарантовано законом", - наголошує Хомич.

Проблеми з бюджетом і пропозиції Гетманцева

Голова комітету ВР з питань фінансів Данило Гетманцев критикує заплановане підвищення як недостатнє. За його словами, індексація 2025 року була лише 11,5%, а інфляція вже перевищила 13%. Він подав правки до бюджету, аби мінімальна пенсія становила не менше 4700 грн - удвічі більше від запланованого.

"У бюджеті бракує 30 млрд грн на пенсії ветеранам, чорнобильцям та військовим. Треба переглянути спеціальні пенсії, щоб не фінансувати їх коштом звичайних пенсіонерів", - заявив Гетманцев.

Фактичний прожитковий мінімум уже перевищує 7000 грн, тож мінімальна пенсія забезпечує лише третину потреб.

Концерт пам'яті
геніальної Соломії...

■ "Соломія - 153" - під такою назвою у концертній залі Тернопільського мистецького фахового коледжу імені Соломії Крушельницької відбувся великий концерт, сповнений любові до мистецтва, музики та до сили духу наших захисників.

Захід приурочили до дня народження видатної співачки, Дня захисників і захисниць України, а також Міжнародного дня музики.

Соломія Крушельницька - видатна оперна співачка, яка здобула міжнародне визнання та виступала у найпрестижніших театрах світу. Вона прославляла українську музику у світі, сприяла піднесенню національної культури. Творчість "Вагнерівської Примадонни" наслідують наступні покоління, зокрема й ті, що виступали на сцені.

"Сьогодні виступають всі колективи: і народний оркестр, і духовий, і хор, і симфонічний оркестр, і солісти. Покажемо наші найкращі досягнення всіх солістів і колективів закладу", - сказав культорганізатор Тернопільського мистецького фахового коледжу Богдан Маюк.

На сцену вийшли як лауреати всеукраїнських і міжнародних конкурсів, так і студенти-дебютанти.

Відтворили епізод, коли велична Соломія готується до виступу та виходить на сцену - звучить українська народна пісня "Ой куди ти ідеш". Це був пролог до великого концерту, у якому взяли участь Ангеліна Оренчак, Леся Стасюк, Павлина Новицька та концертмейстер Олег Кирилюк.

А згодом - важка мить пам'яті за тими, хто відстоював незалежність - за нашими Героями. Серед них - випускники коледжу, які ніколи не повернуться додому - Микола Чап-

люк, Ігор Смільчак, Володимир Трофимлюк... Вони, залишивши сцену, взяли до рук зброю, щоб захищати нас. Слава Героям...

І сьогодні нашу волю та свободу, право студентам вчитися, а викладачам - навчати захищають випускники коледжу: диригент Богдан Івахів, музиканти Ярема Юшкалюк, Юрій Сисоєв, Андрій Шевченко, Владислав Мітін, Роман Ленартович, Андрій Мельничук, співачка та акторка Катерина Поліщук ("Пташка") та багато інших. У концертній залі були і військові. Присутні оплесками дякували їм за захист та силу волі, за стійкість та жертвовність.

А потім усіх заповонила музика... Капела бандуристок "Веснянка" (керівник та диригент Ірина Турко), оркестр духових інструментів під орудою викладача, заслуженого артиста України Василя Драгомирецького, студентський хор "Соломія" (художній керівник та диригент Андрій Голодрига), студент Нікола Варабєц, який полонив грою на фортепіано (клас викладачки Олени Явної), чоловічий вокальний ансамбль відділу "Хорове диригування" (мистецький керівник Степан Канський), студентка відділу "Музичне мистецтво естради" Любов Кухарук, яка виконала пісню "Непереможна Україна".

Закінчення на 3 стор.

Україна має спосіб та метод,
як уникнути блекауту

■ З'явилась мережа батарей, які будуть підтримувати енергосистему, що допоможе уникнути блекаутів під час російських атак на енергоінфраструктуру.

щоб протягом двох годин забезпечувати світлом близько 600 тисяч домогосподарств. Це дає енергетикам час на відновлення роботи після ударів.

У ДТЕК пояснюють, що кожен блок можна замінити окремо. "Якщо один із них постраждає, це не кінець світу... Замінити один куб не так складно", - зазначив радник компанії Вадим Уткін. Він також нагадав, що у 2021 році керував будівництвом подібного парку в Енергодарі, який після окупації перетворив на "дорогі цеглини", видаливши програмне забезпечення.

З міркувань безпеки точні місця розташування батарей та засоби їхнього захисту, включно із системами ППО, не розголошуються.

8 жовтня - сильна хмарність, протягом дня невеликий дощ. Вітер південно-західний, 4-6 м/сек. Температура повітря вночі 8, вдень 9 градусів тепла. Атмосферний тиск 737-735 мм рт. ст. Схід сонця - 7.28, захід сонця - 18.41. Тривалість дня - 11.13.

9 жовтня - хмарно, переважно без опадів. Вітер змінних напрямків, 5-6 м/сек. Температура повітря вночі 8, вдень 13 градусів тепла. Атмосферний тиск 735-734 мм рт. ст. Схід сонця - 7.29, захід сонця - 18.39. Тривалість дня - 11.09.

Їхні останні дороги були встелені гіркими сльозами й осінніми квітами...

Я вчуся без тебе жити

Я вчуся без тебе жити,
Без зоряних наших ночей.
І вчуся далі любити,
Хоч падають сльози з очей.
Я вчуся не впасти в розпуку,
Щодня лину в спогади знов.
Війна нам принесла розлуку,
Та не в силі убити любов.
Поспішися, не чекай,
Бо любов - це справжній рай.
І люби, коли живуть, -
Ми в гостях; у тому й суть.
Я вчуся без тебе ходити,
Та знаєш, чекаю щодня,
Що можеш мені подзвонити:
"Як справи, кохана моя?"
Я вчуся, хоч згасли всі мрії,
І бачу тебе я у снах.
Я вчуся жити в надії,
Що стрінемось вже в небесах.
о. Петро Половко

**Понад три роки
вірно боронив Україну**

29 вересня жителі Козівської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, старшого матроса, уродженця і мешканця с. Ценів **Івана Ярославовича ВИСОЦЬКОГО** (22. 01. 1988 р.н.), який загинув 20 вересня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Предтечине Константинівського району Донецької області.

Світлої пам'яті Іван був добрим і працьовитим чоловіком, "навчався в місцевій школі, згодом вступив у Тернопільське вище професійне училище № 4, де отримав спеціальність лицювальника-плиточника. У серпні 2022 року став на захист Батьківщини. Служив на посаді старшого водія-гранатометника. Понад три роки разом з побратимами вірно боронив Україну..." - повідомили у Козівській селищній раді.

"Світла пам'ять житиме у наших серцях про нашого Іванка. Він був доброю та щирою людиною, добрим другом та сусідом. Щірі співчуття татові, який завжди чекав на свого сина. Співчуття трьом братам, двом сестрам і всій родині. Нехай Господь прийме душу Іванка у Царство Небесне..." - написала у соцмережі п. Ганна.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам... Вічна пам'ять і слава Герою!

**Вдовою залишилася дружина,
без батька - донечка**

29 вересня жителі Гримайлівської громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, уродженця с. Буцики, що на Гусятинщині,

Степана Петровича РАБАДУ (2. 01. 1975 р.н.), який загинув 29 грудня 2024 року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Новоєлизаветівка Покровського району Донецької області.

Світлої пам'яті Степан "був звичайною, щирою людиною та вірним другом. Ніколи не відмовив у допомозі. Його призвали на військову службу 28 травня 2024 року. Найбільше Степан хотів якнайшвидше повернутися додому, щоб набути з донечкою, яку любив понад усе. Від кінця грудня минулого року вважався зниклим безвісти... У полеглого на війні Героя залишилася дружина та маленька донечка..." - повідомили у Гримайлівській селищній раді.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, побратимам... Вічна пам'ять і шана Герою!

**Коли проводжали
до місця вічного спочинку,
плакало небо...**

30 вересня жителі Збаразької громади віддали останню шану військовослужбовцю, стрільцю стрілецького батальйону, мешканцю с. Решнівка **Володимирі Григоровичу КАЧАНІВСЬКОМУ** (6. 02. 1988 р.н.), який загинув 2 червня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Переїзне Бахмутського району Донецької області.

Світлої пам'яті Володимир був доброзичливим й водночас мужнім і сміливим воїном.

"Щира вдячність усім, хто розділив смуток нашого села Решнівка і біль непоправної втрати батьківського воїна - Володимира Качанівського. Хай Небеса Всевишнього стануть тобі раєм, бо пекло ти відпокутував сповна. Вічна і світла пам'ять, землячесь..." - написала у соцмережі Ольга Ковальська.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам... Вічна пам'ять і слава Герою!

Загинув на Харківщині

1 жовтня жителі Монастирської громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця села Затишне **Івана Васильовича НАСАДИКА** (23. 04. 1979 р.н.), який загинув 26 вересня під час виконання бойового завдання поблизу села Кам'янка Ізюмського району Харківської області.

Світлої пам'яті Іван у мирному житті був доброзичливим і чуйним чоловіком, а став мужнім і відважним воїном, який поклав своє життя за незалежність України.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, побратимам... Вічна пам'ять і слава Герою!

**Понад два роки вважався
зниклим безвісти**

1 жовтня жителі Тернопільської та Нікопольської громад, що на Дніпропетровщині, віддали останню шану військовослужбовцю, сержанту, мешканцю Нікополя, **РУЗУДЖЕНКУ Рауфу Ардаширу Оглі** (17. 11. 1974 р.н.), який загинув 12 липня 2023 р. під час виконання бойового завдання на Луганщині.

Світлої пам'яті Рауф Ардашир Оглі "в мирному житті працював на ТОВ "Інтерлайп Ніко Тьюб". Брав участь в АТО/ООС, за свою віддану службу мав нагороди. У березні 2022 року був призваний до лав Збройних сил України. Від липня 2023 р. вважався зниклим безвісти. З часом, на жаль, загинув захисника було підтверджено тестом ДНК... У нього залишилися батько, мати, брат, дружина та донька..." - повідомив у соцмережі міський голова Нікополя Сергій Саук.

Поховали захисника на Пanteоні Героїв Микулинецького кладовища в Тернополі.

Щиро співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям... Вічна пам'ять і слава Герою!

**Був прикладом
мужності й гідності**

2 жовтня жителі Залозецької громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, мешканця села Ренів **Віктора Івановича МИХАЛЬЧИШИНА** (23. 03. 1988 р.н.), який загинув 17 травня 2023 р. під час виконання бойового завдання поблизу села Масютівка Куп'янського району Харківської області.

"Чергова сумна звістка надійшла в Залозецьку громаду - підтвердили смерть військовослужбовця, друга, багатодітного батька, сина, чоловіка і просто Людини з великої букви Віктора Михальчишина. Герою-захиснику на той момент було 35 років, загинув ще 17 травня 2023 року. Відтоді його вважали зниклим безвісти, та до сьогодні вірили і сподівалися на повернення Віктора живим..." - написав у соцмережі селищний голова Залозецької громади Андрій Нога.

"Віктор Михальчишин - воїн, подвиг якого став прикладом безмежної любові до рідної землі та своєї сім'ї. Він щиро любив дітей, вірив у їхнє майбутнє та завжди знаходив час для футболу - гри, яка об'єднувала його з сином. Такі люди залишають по собі не лише спогади, а й світло, яке продовжує горіти у серцях рідних, друзів, колег. У Віктора залишилося троє неповнолітніх дітей, дружина, мати та брати", - йдеться у дописі в соцмережі Футбольної академії Тернопіль.

"Олю, ти не вдова - тепер дружина Ангела. А твої діти - не сироти, вони діти Героя. Його крила тепер поруч із вами, навіть коли не видно... Мужність твого чоловіка і його любов не зникла, вона тепер у кожному подиху вітру, у кожному промені сонця. Нехай саме це дає сили проживати дні, коли біль здається непосильним. Ми завжди поруч", - написала у соцмережі Юлія Полянчук.

"Два роки і чотири місяці ти був у статусі "зник безвісти". Два роки і чотири місяці нескінченних чекань, молитов і надій. Ми вірили, що колись обіймемо тебе знову, і ця віра тримала нас при силах. Але дива не сталося. Тепер ти з нами невидимо - у нашій пам'яті й у нашому серці. Тебе ми втратили назавжди... Біль цієї втрати неможливо передати словами. Але твоя мужність, твоя любов і твоя при-

сутність назавжди залишилися з нами. У перший день повномасштабного вторгнення ти без вагань пішов боронити Україну. Ти пішов захищати нас, своїх дітей, свій дім, свою землю. Ти завжди був рішучим, відважним, справжнім прикладом мужності й гідності. Ти не вагався ні миті, бо знав: стоїш заради майбутнього, заради тих, кого любиш понад усе. І ось ти вдома... Не так, як ми мріяли, але вдома. Тепер ти наш ангел, що завжди поруч і завжди нас береже. Ти так безмежно любив наших дітей, мріяв бачити, як вони ростуть, як стають дорослими. У кожному їхньому кроці, у кожній усмішці живе твоя любов. На тебе завжди чекала твоя мама. Вона вірила всім серцем, що ти живий. Брати, друзі, рідні - кожен день трималися за надію, молилися за диво. Ти віддав найдорожче - своє життя - заради нас і заради України. І тепер ти наш охоронець на небі. Твій подвиг, твоя сила і твоя любов завжди житимуть у нас. Ти - наш герой. Ти - наша гордість. Ти - наша вічність..." - написала у соцмережі дружина Оля Михальчишин.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам... Вічна пам'ять і шана Герою!

Сім місяців надій та сподівань

2 жовтня жителі Тернопільської громади віддали останню шану військовослужбовцю, мешканцю м. Тернопіль, сержанту **Валентину Вікторовичу МЕЛЬНИКУ** (20. 01. 1977 р.н.), який загинув 10 лютого під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Янтарне Покровського району Донецької області.

Світлої пам'яті Валентин пішов захищати Україну ще у 2014-му. Служив у розвідувальній групі спеціального призначення. Від лютого цього року вважався зниклим безвісти, рідні й близькі сподівалися, що живий, але, на жаль, дива не сталося, смерть захисника підтвердили за допомогою експертизи.

Рідні та близькі згадують Валентина як добросердну, щирого, світлого людину. Він завжди дотримував свого слова, цікавився філософією, гарно малював.

Поховали захисника на Пanteоні Героїв Микулинецького кладовища у Тернополі.

Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам... Вічна пам'ять і шана Герою!

**Пішов боронити Україну
заради своїх доньок і онука**

3 жовтня жителі Лановецької громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця с. Велика Білка **Сергія Дмитровича ПЛИСЮКА** (10. 09. 1974 р.н.), який загинув 20 лютого минулого року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Роботине Пологівського району Запорізької області.

Світлої пам'яті Сергій "навчався в Бережанській школі. Працював у колгоспі. Був трактористом, сумлінним працівником, спокійною та привітною людиною, завжди з повагою ставився до людей. Встиг стати дідусям та, на жаль, недовго тишився цим щастям, бо пішов боронити Україну заради своїх доньок і онука. З 21 лютого 2024 року воїн вважався зниклим безвісти. Більше, аніж півтора року рідні жили в очікуванні бодей якоїсь звістки, сподіваючись на диво. На превеликий жаль, стало відомо, що воїн Сергій загинув у віці 49 років. Його щирість, доброта та приклад мужності житимуть у пам'яті доньок, онука, усіх рідних, друзів, односельців та тих, хто мав честь його знати", - зазначають у Лановецькій міській раді.

"Спочивай з миром, Сергію... Завжди пам'ятати тебе як добру, щирого людину. Доземний тобі уклін!..." - написала у соцмережі Лариса Дяченко.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, побратимам... Вічна пам'ять і слава Герою!

Не витримало серце

3 жовтня жителі Збаразької громади віддали останню шану військовослужбовцю, командирі зенітного кулеметного відділення кулеметної роти, мешканцю села Іванчани **Богдану Григоровичу ЯЗЛОВЕЦЬКОМУ** (14. 07. 1969 р.н.), який відійшов у засвіти 29 вересня.

Світлої пам'яті Богдан був доброзичливим, щирим чоловіком й водночас мужнім і сміливим воїном, відповідальним командиром.

"Жорстока війна забрала у дружинної родини люблячого чоловіка, турботливого батька та дідуся. Збаразька громада втратила хорошу людину, а Україна збідніла на ще одного хороброго воїна, який впродовж двох років не шкодував свого здоров'я заради Перемоги..." - написали на сторінці Збаразької міської ради у соцмережі.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам... Вічна пам'ять і шана Герою!

**Завжди був поруч із дружиною
та двома донечками**

3 жовтня жителі Підволочиської громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, розвідника-навідника **Сергія Борисовича АНДРУШКІВА** (12. 07. 1984 р.н.), який загинув у лютому під час виконання бойового завдання.

"Багато хто у Підволочиську знав Сергія. Усміхнений, доброзичливий, завжди поруч із дружиною та двома донечками - вони були нерозлучні. Люблячий чоловік, турботливий батько, щира людина - саме таким його пам'ятають земляки. Материнське серце й досі не вірить у цю втрату... Обидві донечки тепер приходять до батька на могилу, але вже не відчувають його обіймів. Наймодальші донечці вручили пам'ятку грамоту. Державний прапор з домовини передали в руки дружини Софії. Прощавай, Сергію... Спочивай з Богом. Ми не забуємо", - йдеться у повідомленні Підволочиської селищної ради.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам... Вічна пам'ять і слава Герою!

Мріяв про досконалий протез, щоб повернутися на фронт до побратимів...

3 жовтня жителі Монастирської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, мешканця села Горигляди **Анатолія Леонідовича СТАХОВА** (16. 07. 1988 р.н.), серце якого перестало битися 1 жовтня після тривалої хвороби, спричиненої пораненням.

Світлої пам'яті Анатолій "був одним з перших, хто прийшов у селищну раду, аби записатися добровольцем і стати на захист своєї землі. Пройшов не легкий земний шлях, шлях достойного воїна... Висловлюємо щирі співчуття дружині Наталії, синам Олександр, Віталію та Руслану, рідним та

близьким, друзям, побратимам Героя", - повідомили у Монастирській міській раді.

"Ти почав своє життя на Вінниччині, в селі Біла. Одружився в Гориглядах. Пішов добровільно захищати Україну. Поранення, ампутація ноги, мрія про досконалий протез, щоб знову піти на фронт до своїх побратимів... Не вийшло. Хвороба перемогла знесилене тіло, але не душу. Співчуття дружині, трьом дітям. Дякуємо за безмежну любов до України. Боже, провидіння вчинило так, що твій похорон очолював священник з села Біла Чортківського району", - написав у соцмережі о. Володимир Заболотний.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, побратимам... Вічна пам'ять і шана Герою!

Загинув на Дніпропетровщині

4 жовтня жителі Микулинецької громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця села Різдяни, що на Теробовлянщині, солдата **Миколу Богдановича ДЗВІНКУ** (14. 09. 1981 р.н.), який відійшов у засвіти 29 вересня під час виконання бойового завдання у Дніпропетровській області.

Світлої пам'яті Микола був працьовитим і добросердним чоловіком, який став відповідальним воїном.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям... Вічна пам'ять і слава Герою!

Більше року мама очікувала на добру звістку

6 жовтня жителі Збаразької громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, командира штурмового відділення, мешканця Збаража **Сергія Васильовича САГАТА** (28. 11. 1971 р.н.), який загинув 20 липня 2024 року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Нью-Йорк Бахмутського району Донецької області.

Світлої пам'яті Сергій від липня минулого року вважався зниклим безвісти. У пам'яті побратимів він завжди залишиться сміливим та відважним воїном, командиром.

"Більше року любляча мама жила в тривожному очікуванні на добру звістку про сина. Та, на жаль, надії не справдилися... Війна перекреслила усі сподівання рідних, близьких та друзів..." - йдеться у дописі Збаразької міської ради.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, побратимам... Вічна пам'ять і слава Герою!

В. К.

Концерт пам'яті геніальної Соломії...

Закінчення.
Початок на 1 стор.

Оркестр народних інструментів коледжу (художній керівник та диригент - Михайло Дмитришин) підкорив зал пісню "Місто спить". Соломія Крушельницька співала для Європи, Америки, світу - та всюди знаходила місце для української пісні. Найзнаніші з них виконували студентки Олеся Бедрій та Єлизавета Хіта (концертмейстер Олеса Сосновська, клас викладачки Наталії Прісічі).

Музикни присвяту матерям, чії доньки і сини стоять на захисті

нашої країни, виконали вокальне тріо відділу "Хорове диригування" у складі Ірини Сліпчук, Аліни Суботи, Христини Рогатин (концертмейстерка Неля Гладис, мистецька керівниця Юлія Шпинда-Малик), вокалістка Вероніка Терещенко (концертмейстер Роман Стець, клас викладачки Юлії Малко).

Студентський симфонічний оркестр коледжу під орудою народного артиста України Мирослава Кріля виконав незабутню та сповнену особливим щемом "Мелодію" Мирослава Скорика.

І на завершення концерту прозвучала особлива пісня під супровід

оркестру, пісня, яку співала часто Соломія на завершення багатьох виступів у світі, - "Родимий краю". Її виконала викладачка коледжу Наталія Прісіча.

А ще була прем'єра кліпу "Відпустка" - про війну, про наших захисників та захисниць, про Тернопіль, про Соломію. У залі був присутній особливий гість - автор слів, музики, режисер Борис Мамін.

Під час концерту найкращі студенти коледжу поклали квіти до підніжжя пам'ятника Соломії Крушельницької.

Директорка департаменту культури та туризму Тернопільської військо-

вої адміністрації Світлана Байталюк та депутат обласної ради Віктор Мартинюк відзначили викладачів коледжу за значний внесок у розвиток музичного мистецтва України.

Ідея концерту - в.о. директора коледжу Сергія Маловічка, автор сценарію і режисер - Богдан Маюк. Ведуча - Наталія Борсук, звукорежисери - Микола Черній, Роман Луговий, Андрій Мороз.

Воістину, музика згуртовує, музика об'єднує, бо її сила - безмежна. Вона підтримує бойовий дух, вселяє віру у перемогу добра над злом та додає нотки позитиву у наше життя.

Архіпастирські візитації

Архіпастирський візит на парафію Покрови Пресвятої Богородиці с. Сосулівка

1 жовтня митрополит Тернопільський і Кременецький Нестор здійснив архіпастирський візит до Чортківського благочиння. Високопреосвященніший владика звершив Божественну літургію у храмі Покрови Пресвятої Богородиці села Сосулівка. Архієреєві співслужили Чортківський благочинний протоієрей Євген Махніцький, настоятель храму протоієрей Андрій Стрільчук, запрошене духовенство. Під час Богослужіння підносилися особливі прохання за українських воїнів, за владу й народ України. По завершенні Літургії митрополит Нестор звершив чин освячення води. Архіпастир виголосив проповідь і привітав духовенство і парафіян зі святом.

Наступного дня митрополит Нестор звершив Божественну літургію у тернопільському храмі святих мучеників Кипріяна та Юстини. Його Високопреосвященству співслужили секретар єпархії протоієрей Олексій Головацький, настоятель храму протоієрей Микола Мних, завідувач єпархіальної канцелярії протоієрей Володимир Зубілевич, секретар канцелярії протоієрей Сергій Росіцький, протоієрей Андрій Івахів та протоієрей Петро Солтис. Під час літургії митрополит Нестор рукоположив на диякона Василя Дядюся. Архієрей привітав громаду храму з престольним святом і відзначив найактивніших парафіян благосло-

вними грамотами. Храм святих мучеників Кипріяна та Юстини розташований у Тернополі на вул. Текстильній. Митрополит Нестор освятив його рік тому.

10 років студентської святині

У день празника Покрови Пресвятої Богородиці в студентській святині Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола та однойменній парафії УГКЦ відбулося подвійне свято - храмний празник та 10-літній ювілей святині. Урочисту Божественну Літургію очолив владика Володимир Фірман, єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівський УГКЦ.

Єпископ наголосив, що десятиліття святині - це не лише ювілей будівлі, а передусім свідчення Божої присутності у спільноті. Відтак владика Володимир озвучив подячну грамоту від імені архієпископа і митрополита Тернопільсько-Зборівського Те-

одора Мартинюка та подякував парафіянам і спільноті Галицького коледжу за десять років жертвовного служіння на благо святині.

До урочистості долучилося понад 15 священників, які прибули на запрошення настоятеля храму о. Олега Харишина, численні вірні, студентська молодь і викладачі коледжу на чолі з директоркою Марією Баб'юк. Особливим духовним моментом дня стали дияконські свячення випускників Тернопільської духовної семінарії піддьяконів Павла Яриша та Любомира Безносого. Теплі вітання отримав і сотрудник парафії о. Ярослав Шевчук, який відзначив 11-ту річницю свого священничого служіння.

Завершилося святкування чином водосвяття, благодійним ярмарком та патріотичним концертом студентів і викладачів Галицького коледжу на підтримку Збройних сил України. Завдяки спільним зусиллям парафіян і студентів, які власноруч виготовляли вервиці та випічку, вдалося

■ **Йому 29 років. За плечима - бої на Покровському напрямку, у пам'яті - біль від втрат, а в серці - незламна віра у бойове братерство. Тернопільський гвардієць на псевдо "Стаєр" нечасто розповідає про власний бойовий досвід. Але в цьому інтерв'ю він поділився з нами про свій шлях у війську, ритуали перед боєм і мрії про майбутнє.**

- **Як ти прийшов на службу?**
- У 2020 році я потрапив на строкову службу в 2-гу Галицьку бригаду Національної гвардії України, а наступного року уклав контракт і почав вже професійну військову службу. Зараз можу сміливо сказати, що тоді я зробив усе правильно. Жалію лише про одне - що не пішов до армії раніше. Це був час адаптації: фізичної, моральної, психологічної. Саме тоді я почав розуміти, що таке справжня армія й командна робота.
- **Яким для тебе був початок повномасштабного вторгнення?**
- Мене викликали з відпустки. А о 4 годині ранку нас підняли по тривозі. Спочатку

думав, що це навчання, але ні - почали видавати набой, тоді стало зрозуміло, що почалося повномасштабне вторгнення.
- **Де саме проходив службу, які напрямки були найскладніші?**
- Перший виїзд на Покровський напрямок був важким. Але завдяки зусиллям усього підрозділу та кожного мого побратима, на мою думку, ми гідно себе проявили. Ми відбили всі штурми противника і не дали здійснити прорив. Там багато чого відбувалося, але це розуміють лише ті, хто там був - наскільки це було важко. Були і загиблі, і поранені.
- **Який момент на фронті запам'ятався найбільше?**
- Мій взвод зайшов на позицію і через три доби туди вдарив російський дрон "Ланцет". Підвал завалило. Там були "Павлік", "Барсік" і "Лосик". Їх вдалося евакуувати лише через три доби - усі були поранені. "Лосик" отримав тяжке поранення, "Павлік" - із переломом руки та шістьма зламаними ребрами,

«Братерство сильніше за страх»: ритуали, талісмани та цінності на війні

"Барсік" - із контузією. Сильним ударом для нас всіх став момент, коли загинув наш побратим Дмитро. Був мінометний обстріл і його позицію завалило. І ніколи в житті не забуду, як нас обстрілював танк. При пострілах артилерії чи міномету це можна було хоч якось зреагувати, коли щось летіло в наш бік, але, коли танк починав стріляти по позиціях, а ти був не в укритті, це було абсолютно несподівано й страшно. Насправді, було багато різних моментів і випадків. Але саме ці події найбільше закарбувалися в мій пам'яті.
- **Що для тебе означає братерство?**
- Братерство для мене - це більше, ніж дружба. Це відчуття, що поруч із тобою людина, якій ти довіряєш своє життя і яка в будь-який момент готова ризикувати своїм, аби врятувати твоє. Це коли ти знаєш, що навіть у найважчій ситуації ти не залишишся сам. Після обстрілів чи "прильотів" хлопці витягували один одного з-під завалів, під вогнем евакуювали поранених, ділилися останнім - водою, їжею,

Зневажлива байдужість

Робочий тиждень добігав до за-

вершення, і п'ятиця на тернопільському вокзалі, як завжди, видалася доволі метушливою. Маршрутки на кременецький напрямок терпеливо приймали студентсько-учнівську молодь, щоби, нарешті, довести до рідних домівок. Зручно мистившись біля вікна у кременецькій маршрутці, видихнувши на повні груди, я безтурботно глянув у ліве вікно на гамірливий молодіжний натовп, який поволі почав займати місця у почаївській маршрутці. Мій погляд привернула постать молодого чоловіка, який жартував з кількома дівчатами. На плечі у нього був військовий рюкзак, а права рука міцно стискала металевий лікарський ціпок, що фіксувався у лікті.

Напевно, цей чоловік повертався з фронту або з госпіталю. Під час розмови із дівчатами здавалося, що він взагалі забув про страшні фронтові дні та не менш складне лікування. Молодість і життєва енергія змілювали душу та заліковували тіло. Нарешті всі знов замешталися, бо водій із паперами забіг у маршрутку. Наш головний герой, молодий воїн, пропустив молодь вперед. Переконавшись, що нікого уже не було поруч, мабуть, це принцип військового - хто сильніший, залишає поле битви останнім, він підійшов до східців маршрутки і, як

усі пасажир, збирався заплатити за проїзд, але водій категорично відмовився брати гроші. Здорово ногою став на сходинку, підтягнув поранену і пройшов всередину.

Майже усі пасажирки витягнули мобільні телефони і щось там розглядали, зробивши вигляд, що ніхто нікого не помічає. А наш захисник, герой, міцно охопивши лівою рукою верхнє перило, мабуть, втішався з думки, що їде додому з почуттям виконаного обов'язку перед родиною, країнами-почаївчанами та Україною. Нарешті збудеться його омріяна в смертоносних окопах зустріч з сім'єю. Ніхто з пасажирів не встав і не запропонував йому місця.

Слід за цією маршрутою рушила й моя. Дорогою в моїй голові зміями сичали думки, звідки у нашої молоді з'явилися така байдужість і черствість?

Ми усі у великому боргу перед цими мужніми захисниками не лише України, а й усього європейського світу, тому нам варто задуматися, адже виховане молоде покоління - це найбільший скарб, яким володіють батьки, суспільство і держава. І доки ця система виховання і навчання не буде пронизана національними цінностями, нам буде важко...

Леонід КРАВЧУК,
член НСЖУ

Відзначили 100-річчя від народження митрополита Василя Боднарчука

3 жовтня у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї відбулася пропам'ятна імпреза, присвячена 100-річчю від народження високопреосвященнішого Василя Боднарчука - митрополита Тернопільського і Буначького УПЦ КП. Його ім'я пов'язане з українським церковним відродженням на Тернопільщині у 90-х рр. XX ст. Вояк УПА, в'язень концтаборів, котрий став єпископом і слово його вело до Господа. За час свого служіння владика Василій відвідав сотні парафій області, рукоположив понад 300 священників та освятив понад 100 храмів.

Вшанувати пам'ять духовного провідника краю зібрались духовенство, представники влади, освітня, краєзнавча, митці, молодь. Зустріч благословив владика Нестор (Писик), митрополит Тернопільський і Кременецький. З вітальним словом звернулася директор Департаменту культури та туризму Тернопільської обласної військової адміністрації Світлана Байталюк.

Учасники імпрези презентували книгу "Проповіді" митрополита Василя (Боднарчука), що вийшла дру-

ком у видавництві "Духовний центр" м. Тернополя, як свідчення його духовних повчань.

Також до 100-річчя від народження митрополита відбулось урочисте погашення ювілейного конверта та марки "Митрополит Тернопільський і Буначький УПЦ КП високопреосвященніший Василій Боднарчук - 100 річчя - 1925-2025" за делегування депутата Тернопільської обласної ради Михайла Тимошка.

Під час зустрічі запрошені ділилися особистими спогадами про митрополита.

Організатори заходу: Тернопільський обласний краєзнавчий музей, Тернопільська єпархія Православної Церкви України, Тернопільська обласна організація Національної спілки краєзнавців України.

ковдрою. І навіть у тих умовах, коли здавалося, що сил уже немає, саме підтримка побратимів змушувала триматися далі. Ми всі дуже різні в цивільному житті, але на фронті ці відмінності зникають. Там важлива тільки надійність і готовність прикрити спину. Побратимство - це той невидимий зв'язок, який об'єднує сильніше за будь-які слова. Я дуже вдячний всім цим мужнім чоловікам, які були з нами там. Ми були разом, пліч-о-пліч працювали. "Святій", "Сарен", "Рос", "Студент", "Шахтар", "Мародер", "Зевс", "Сеня" - це суперлюди.

- **Що тримає тебе емоційно? Що дає сили продовжувати службу, воякувати?**

- Мене рухає вперед думка про ворога. Я знаю, що він там, готується, вдосконалюється, чекає. Це не дає спокою. Саме це змушує мене триматися, бо якщо ми здамося, то будемо змушені підкоритися. І тоді шансів щось змінити вже не буде - прийматимемо найближчим часом. Так, війна виснажує. Але страх поразки, бажання захистити своїх і любов до України сильніші за втому. Саме вони не дають опустити руки.

- **Як змінилися цінності після фронту?**

- Мої цінності після фронту майже не змінилися. Я і раніше знав, що важливо, але війна показала це по-справжньому. Людяність, доброта, любов - ось що реально має значення. Люди, свобода, земля, на якій стоїш, - це все, що має сенс. Решта - порожній шум, який зникає.

- **Чи були особисті ритуали або обереги, які ви брали з собою на бою?**

- Так, у нашому взводі був дуже важливий ритуал. Перед виходом на завдання кожному торкалися чола святою олією. Це було, ніби благословення, ніби коротке нагадування: ми йдемо разом і повернутися маємо теж разом.

Коли всередині кипіла тривога, ця секунда тиші й відчуття спільності справді допомагала триматися. Хтось сприймав це, як звичайний обряд, хтось, як захист, але всі ми знали: після цього на душі ставало трохи спокійніше.

- **Чи є талісман, побажання або молитва, яку читали перед боєм?**

- У кожного було щось своє - хтось тримав іконку, хтось ланцюжок або невеличкий оберег від рідних. Перед завданням ми часто просто бажали одне одному вижити і повернутися живими - коротке побажання, але важливіше за будь-які слова чи молитви.

- **Як проводиш вільний час?**

- Люблю бігати та проводити час у горах. Біг для мене - не просто спорт, а спосіб підтримувати себе фізично і морально, відпочивати душею і приводити думки до ладу. Також люблю приїжджати в село до батьків, насолоджуватися тишею, свіжим повітрям і спілкуванням із рідними. Це допомагає відновитися та відчуття баланс між роботою, обов'язками і особистим життям.

- **Про що мрієш після перемоги?**

- Після перемоги мрію про відновлення країни та безпечне життя для людей. Особисто хочу продовжувати службу, адже це дає відчуття цілісності і можливість захищати те, що важливо. Військо стало для мене частиною життя, дає відчуття мети і можливість захищати свою країну та людей. Це не лише професія, а спосіб залишатися корисним і підтримувати порядок там, де він потрібен. Крім того, служба формує дисципліну, відповідальність і дає відчуття єдності з побратимами, що важко знайти в будь-якій іншій сфері життя.

Група комунікації Західного ТУ НГУ

Здійнявся він до ясних зір

■ У Шумському відбулася урочиста академія до 90-річчя від дня народження сценографа, скульптора, художника Казимира Сікорського

"От і все... Закрилася завіса" - викарбовано на могильному пам'ятнику відомому сценографу, скульптору, живописцю, заслуженому діячу мистецтв України, лауреату обласної премії ім. Михайла Бойчука Казимирові Сікорському на Микулинському цвинтарі в Тернополі. Так, 13 років тому заслонила завіса його земного життя, але не світлої пам'яті про нього. Його творчість, добрі справи живуть. І в 90-річчя від дня народження Казимира Броніславовича, яке відзначали 26 вересня, на його батьківщині - в Шумську організували ювілейну академію "Здійнявся він до ясних зір".

На цьому заході побувала й група тернополян, серед яких була дружина Казимира Сікорського - заслужена журналістка України Галина Садовська, друзі й колеги - зас-

лужена артистка України Віра Самчук і народний артист України В'ячеслав Хім'як. Зі столиці приїхав також син Дмитро. Примітно, що тернополяни розпочали ювілейну академію з цвинтаря у Шумську, де спочиває мати Казимира Сікорського - Ганна Володимирівна Добровольська. Як зазначила Галина Садовська, маму він боготворив. 23 лютого 1944 року на його очах фашисти вбили тата, бабусю та дідуся. Мати встигла схопити сина й прикрити. Удвох залишилися живими. Та не минули гітлерівського концтабору. В Баварію їх доправили. Щоправда, малолітні в'язні перебували тут з матерями. Це хоч якось полегшувало хлопчиків нестерпності умов. Після звільнення з нацистських лабет мати із сином повернулася до рідного краю. У Шумську їх прихистила у своєму невеличкому помешканні сім'я Стихлавських. Згодом мати стала завідувачкою районної бібліотеки. У місцевому будинку культури облаштували для Сікорських і кімнату для проживання. Через рік матір обрали головою

Шумської селищної ради. На цей посаді вона пропрацювала до середини шістдесятих років минулого століття. Коли Ганна Володимирівна відійшла у засвіти, вдячний син створив і спорудив на її могилі пам'ятний знак - скульптуру-портрет. Про самого ж Казимира Сікорського багато розповідали, згадували на ювілейній академії, яка відбулася в Шумському краєзнавчому музеї. Передусім тут організували виставку живописних і скульптурних робіт знаного митця. Варто зазначити, що їх музею подарував ще за життя сам автор. Щоправда, дружина Галина Садовська привезла із собою ще три безцінних подарунки - картини Казимира Сікорського "Шекспір", "Автопортрет у 40 років" та "Останній дзвін". Власне, "Останній дзвін" став останнім художнім полотном Казимира Броніславовича, писав його, будучи вже важкохворим. У темносиній висі лине дзвонів гул, а на землі догоріє свіча життя й на передньому плані виступають руки, якими художник і скульптор творив

неперевершені мистецькі роботи - принаймні я так прочитав задум автора.

За словами директорки Шумського краєзнавчого музею Лариси Колесник, відтепер збірка творів Казимира Сікорського в цьому закладі складатиметься з 28 живописних і 14 скульптурних творів. Є серед них і скульптура, до якої позувала заслужена артистка України Віра Самчук. Коли пан Казимир працював над творенням монумента "Материнський поклик" у Старому парку в Тернополі, то ліпив узагальнювальний образ матері, власне, з Віри Григорівни. Вона ж про Казимира Сікорського вперше почула саме в Шумську, де тоді працювала в музичній школі. "Його сестра Тетяна часто захоплювало розповідала мені про свого талановитого брата, тож мені дуже хотілося познайомитися з ним", - каже Віра Самчук. Доля розпорядилася так, що не просто познакомилася, а й понад 30 років працювала з Казимиром Броніславовичем у Тернопільському драмтеатрі ім. Тараса Шевченка.

До цього театру на роботу прийшов в один рік із К. Сікорським і нині народний артист України, професор В'ячеслав Хім'як. Подружилися сім'ями, часто відзначали розмаїті свята, зустрічалися. "Казик не вчився сценографії у вишах, але талановито оволодів її таємницями й став визначною постаттю у цій царині, як, зрештою, і в живописі та скульптурі", - мовив на ювілейній академії В'ячеслав Антонович. А ще до образу Казимира Сікорського додав, що митець був дуже вразливою людиною, обережний у спілкуванні, харизматичний, пензель ставив його душею. "Якщо в нього щось творчо не виходило, то курив цигарку за цигаркою й був у гли-

бокій задумі. Якщо ж знаходив те, чого прагнув, у радощах ставав, мов дитина", - твердив В'ячеслав Хім'як.

Дружина Галина Садовська також розповіла багато цікавого про життя Казимира Сікорського. Зокрема, про його родину й навіть Бронькове поле, тобто власність Казимирового батька, яке й донині є у селі Ходаки Шумської міської громади, де, власне, й прийшов на білий світ 90 років тому майбутній славетний художник і скульптор. "Завжди казала, що він народився не у своєму столітті, бо він був людиною лицарства, романтики, - ділилася думками Галина Дмитрівна. - Я жила з геніальним чоловіком. Це добре розуміла, водночас він розумів і мене, що я - в журналістській професії. Ми дали одне одному відбутися - ми стали тими, ким стали".

Слово на ювілейному заході мав також голова Шумської міської громади Вадим Боярський. Зазначив, зокрема, що шумчани нещодавно приймали делегацію з польського міста-побратима Отвоцьк. Звісно ж, озайнили поважних гостей з творчим доробком Казимира Сікорського, який представлений у місцевому краєзнавчому музеї. Поляки були в захопленні від робіт митця, навіть пошкодували, що не можуть їх придбати, адже це музейні експонати-спадщина. Тим часом Вадим Боярський та

Галина Садовська з приємністю вітали й нагороджували учасників щорічного конкурсу живопису та графіки ім. Казимира Сікорського, який започаткувала Шумська міська рада. Від мешканців громади піднесли квіти до меморіальної дошки славетному країнинові, яку свого часу встановили на приміщенні старої школи. Казимирові Сікорському також присвоїли звання почесного громадянина Шумська (посмертно). Віриться, що невдовзі в місті постане й вулиця його імені.

Про Казимира Сікорського на ювілейній академії мовили також директор ТОВ "Сереш-Україна" Володимир Банах, заслужена працівниця культури України Галина Демченко, викладачка Тернопільського містечкового фахового коледжу ім. Соломії Крушельницької Наталія Присіч. Пані Наталія подарувала також присутнім Соломіїну пісню "Родимий край". Музичні твори про Шумськ, привілейську сторону звучали у виконанні вокального ансамблю "Погорина". Сергій Андрійчук запропонував пісню Василя Ільківа "Пам'яті Казимира Сікорського". Давній товариш ювіляра - колишній вчитель Сергій Мельничук через хворобу не зміг приїхати на урочистості, але передав виготовлену власноруч планшетку, присвячену Казимирові Броніславовичу.

Як данина пам'яті та знак вдячності за внесок Казимира Сікорського у розвиток українського мистецтва стали також пам'ятний конверт і поштова марка, яку випустили до 90-річчя митця й погасили під час ювілейної академії.

Микола ШОТ

На світлинах: дружина, заслужена журналістка України Галина Садовська та голова Шумської міської громади Вадим Боярський вручають нагороду учасниці конкурсу живопису та графіки ім. Казимира Сікорського Іванні Погоніч; заслужена артистка України Віра Самчук біля скульптурного твору, до якого позувала Казимирові Сікорському виступає директорка Шумського краєзнавчого музею Лариса Колесник

Світлина автора

На Тернопільщині зафіксовано падіння уламків ракети та кількох безпілотників

■ У місті Шумськ Кременецького району, після російською комбінованою атаки на Україну, знайшли пошкоджений російський безпілотник типу "Шахед" із нерозірваним снарядом.

На місце оперативно прибули спеціалізовані служби. Територію огородили, а вибухотехніки проводять обстеження та знешкодження боєприпасу. За попередніми даними, постраждалих немає. Причини падіння дрона з'ясовуються.

Загалом у Тернопільській області зафіксовано падіння уламків ракети та кількох безпілотників. Про це повідомив начальник Тернопільської ОВА В'ячеслав Негода.

"Цієї ночі Україна знову була під російською комбінованою атакою. На Тернопільщині зафіксовано падіння уламків ракети та кількох БПЛА. Постраждалих і руйнувань немає. Є незначне пошкодження даху будівлі на Чортківщині", - йдеться у повідомленні.

Як поводитися, якщо ви виявили небезпечний предмет

Зовнішній вигляд предмета може вводити в оману, застерігають у Державній службі з надзвичайних ситуацій.

Категорично заборонено:

1. Торкатися виявленого предмета, пересувати його або здійснювати з ним якісь інші дії, особливо намагатися розібрати або знешкодити його.
2. Проводити будь-які роботи біля знайденого предмета, особливо ті, які можуть викликати навіть незначне коливання ґрунту.
3. Курити, користуватися запальничками, а також іншими джерелами відкритого вогню та предметами, які можуть його утворювати.
4. Користуватися радіоелектронними пристроями (мобільними телефонами, пультами дистанційного керування, сигналізацією автомобілів тощо).
5. Заливати предмет рідинами, засипати

ґрунтом, намагатися чимось накрити або здійснювати інший вплив на нього: звуковий, світловий, тепловий, механічний та ін.

6. Допускати скупчення людей поблизу знайденого предмета.

Що робити у разі виявлення вибухонебезпечного предмета

1. Зупиніться, нічого не чіпайте. Зберігайте спокій, не панікуйте. Запам'ятайте місце виявлення предмета.
2. Попередьте про знайдений предмет осіб, які перебувають поруч.
3. Якщо ви або люди навколо вас виконали будь-які роботи - негайно припиніть.
4. Відійдіть самі й відведіть людей, які перебувають поруч, якнайдалі (не менше 100 м) від знайденого предмета. При цьому відходити необхідно тим же маршрутом (бажано слід у слід), яким ви прийшли. Якщо відходить група людей, то рухатися необхідно колоною по одному - і так само слід у слід.
5. Повідомте про виявлення підозрілого предмета правоохоронні органи і спеціальні служби за телефонами 101 і 102 (повідомлення необхідно робити не поспішаючи, чітко, із зазначенням точної адреси, орієнтирів місця знаходження вибухонебезпечного предмета).
6. За можливості, до прибуття правоохоронних органів або спеціальних служб виїжджайте заходи щодо недопущення до небезпечної зони сторонніх людей.

бухівка та інші предмети - його "трофеї" із зони бойових дій. Поліцейські вилучили 300 г пластичної вибухівки, дві осколкові гранати, споряджений ручний протитанковий гранатомет, 12 капсул детонаторів і навчальну гранату. Речові докази відправлено на експертизу.

Фігуранта затримали за ст. 208 КПК України. Йому оголосили підозру за ст. 263 КК України (незаконне поводження з боєприпасами). Прокуратура вирішує питання про запобіжний захід.

Автомобіль збив 17-річну дівчину на переході

У Тернополі на проспекті Степана Бандери 4 жовтня сталася ДТП: 17-річна дівчина потрапила під колеса автомобіля Renault. Аварія трапилася на нерегульованому пішохідному переході, повідомили у відділі комунікації поліції Тернопільської області.

Потерпілу з травмами госпіталізували до медичного закладу. У водія взяли кров на аналіз для перевірки на вміст алкоголю, а транспортний засіб помістили на арештмай-данчик. Поліція проводить розслідування, щоб встановити обставини інциденту.

Судитимуть посадовців

Слідчі Кременецького районного відділу поліції завершили розслідування щодо директора та головного бухгалтера комунального підприємства, які розтратили бюджетні кошти. Обвинувальний акт скеровано до суду.

За даними слідства, у грудні 2023 року посадовці організували схему розтрати 200 тисяч гривень, скерованих на благоустрій і утримання доріг громади. Вони уклали фіктивні договори на прибирання снігу, підписували акти про нібито виконані роботи, хоча послуги не надавали. Кошти перераховували стороннім особам. Обвинуваченим інкримінують розтрату майна в умовах воєнного стану (ч. 4 ст. 191 КК України), посягання в розтраті (ч. 5 ст. 27, ч. 4 ст. 191 КК України) та службове підроблення (ч. 1 ст. 366 КК України).

Сільський голова сприяв розтраті 1,1 млн грн

Прокурори Тернопільської обласної прокуратури висунули підозру сільському голові однієї з громад області у розтраті бюджетних коштів на суму 1,1 млн грн. Йому інкримінують заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем в особливо великих розмірах за попередньою змовою в умовах воєнного стану (ч. 5 ст. 191 КК України) та службове підроблення (ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 366 КК України).

За даними слідства, у 2024 році сільська рада уклала договір із товариством на ремонт харчоблоку ліцею за 2,4 млн грн. Підрядник не завершив роботи, але сільський голова свідомо підписав акти виконаних робіт. Підряднику також повідомлено про підозру за тими ж статтями.

Розслідування проводить Головне управління Нацполіції в Тернопільській області.

Привласнили 3,8 млн грн

■ Прокурори Тернопільської обласної прокуратури скерували до суду обвинувальний акт щодо подружжя тернополян, які заволоділи майном на суму понад 3,8 млн грн, зокрема коштами іноземних інвесторів зі США.

Директору товариства та його дружині інкримінують розтрату в особливо великих розмірах за попередньою змовою (ч. 5 ст. 191 КК України), а дружині також - легалізацію злочинного майна (ч. 1 ст. 209 КК України).

За даними слідства, у 2019-2020 роках чоловік створив два товариства за участю американських інвесторів, призначивши

себе директором. Після будівництва житлового будинку у Великій Березовиці він привласнив 750 тис. грн від продажу квартири, не повернувши кошти інвесторам. Згодом подружжя організувало схему з купівлі нежитлових приміщень і ділянки у с. Ярківці для виробництва паперу. Вони незаконно перереєстрували майно вартістю 3,1 млн грн на новостворену фірму, а кошти від реалізації іншого майна привласнили. Дружина уклала договір іпотеки, використавши майно як заставу для позики в 700 тис. грн, легалізувавши його.

Суд арештував майно підозрюваних на 15 млн грн, а приміщення фабрики та обладнання передали в управління АРМА. Розслідування проводило ДБР у Львові.

Громада отримала тік вартістю 4,3 млн грн

■ Чортківський районний суд задовольнив позов місцевої прокуратури, передавши у власність Гусятинської селищної ради безхазяйний тік із будівлями в селі Кривеньке.

Майно площею 2586,8 кв. м оцінили у 4,393 млн грн, повідомила прес-служба Тернопільської обласної прокуратури.

Прокурори встановили, що споруди пна вул. Центральна перебували на обліку сільради, але не були офіційно передані у комунальну власність. Це загрожувало їхньому руйнуванню. Тепер громада зможе ефективно управляти майном, забезпечуючи його збереження та використання.

Лісничий постане перед судом за недбалість

■ Прокурори Тернопільської обласної прокуратури скерували до суду обвинувальний акт щодо виконувача обов'язків лісничого Залозецького лісництва філії "Кременецьке лісове господарство" ДСГП "Ліси України". Йому інкримінують службову недбалість, що спричинила тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 367 КК України).

За даними слідства, з червня по грудень 2023 року лісничий неналежно виконував обов'язки з охорони лісів. Через це на території кварталу 71 Залозецького лісництва незаконно вирували 199 дерев понад вста-

новлену норму, завдавши державі екологічних збитків на суму понад 1,5 млн грн. Розслідування проводили слідчі Головного управління Нацполіції Тернопільської області.

Вилучили арсенал боєприпасів і вибухівки

■ На стаціонарному посту в селищі Підволочиськ Тернопільської області поліцейські зупинили автомобіль, у салоні якого виявили зброю та вибухові пристрої.

Власником виявився 47-річний житель Івано-Франківська, звільнений із ЗСУ на початку жовтня, повідомляє відділ комунікації поліції Тернопільської області.

Чоловік стверджував, що гранати, ви-

Гніздечко

Для дітей великих і маленьких

(Від вересня до листопада)

Осінні загадки

Підкажи словечко

Вигадає враз причину,
щоб новеньку сорочину
одягти поверх старої...
Бути бабі тій в героях,
досягнути врешт мети -
в Книгу Гіннеса ввійти.
Ну, така вона вже тлуста!
Здогадалися хто? ***

Не хапайсь за калькулятор!
Арифметика проста - із хвоста!

Ми гриби складали в кошик
І отруйні, і хороші:
сироїжки та лисички,
І маслята невеличкі,
мухомори і рижата,
ще й поганка блідувата...
Ось кремезний боровик,
він до похвальби вже звик!
Та ще й грузді чорні й білі...
Врешті відпочити сіли.
Ой, не треба все збирати!
Поможі перебирати.
Назови нам ті грибки,
що ти з'їв би залюбки!

Шведкомовка

Шелесь-шелесь - шелестіло,
шерех-шерех - шерехтіло,
тріпусь-тріпусь - тріпотіло,
увись - блись-блись - полетіло!
Ірина ДЕМ'ЯНОВА

Поміркуй

Білченята для утіхи
клали порівну горіхи -
вийшло двічі по п'ятсот.
От!
Поки рахували - впріли
і по два горіхи з'їли!
З чим лишилися зимувати?

Вінчальне фото

- Та де ж це він, де?
Неля не знаходила собі місця, раз
у раз глипаючи на два мобільних
телефони, свій та чоловіка, які мов-
чки лежали на журнальному столи-
ку. Олег сьогодні забув мобільник
вдома.

Цей тиждень якийсь метушливий
і невірноважений, як і Неля. Он і в
дитсадку, де вона працює, усі те й
роблять, що скаржаться на самопо-
чуття. Бо надворі незрозуміла по-
года. Примхлива вона пані: то сон-
це світить і теплінь, то вітрище та-
кий, що голову зриває, то дощем
сіє, то снігом кидає, і це все за один
тиждень. Здуріти можна!

У метеозалежних - гіпертонія, го-
ловні болі і ломота кісток, а у здо-
рових, як Неля, - депресія, зміна
настрою та меланхолія. А ось у її
Олега - забудькуватість.

Неля - психолог. Тому розуміла,
що хвилювання не вирішать пробле-
ми. Вмостилася з книгою перед
вікном, аби виглядати чоловіка. Та
читання не бралося.

"Невже йому байдуже? Міг при-
їхати за телефоном, не далека ж
дорога", - стала злитися жінка, та
даремно, бо сріблястий "джип" за-
миготів у вікні.

- Олику? Я вже всі очі за тобою
виглядала. Що ж ти так довго нині?
Он телефон забув, то що мені
дзвінки приймати, наче я твоя осо-
биста секретарка? - заскорокотала,
мов сорока Неля, зустрічаючи в двер-
ях чоловіка.

Той ніс в руках хліб, молоко, палу-
ку ковбаси і якось загодоково по-
сміхався, не кажучи ні слова.

- Гляньте, посміхається він, наче
невинний, - вже лагідніше сказала
жінка, беручи з рук чоловіка про-
дукти.

- Я спеціально його не взяв, -
сказав якось дивно Олег і ще раз
посміхнувся.

- Он воно що, - нахмурилася Неля.
- То ти, мабуть, не хотів, щоб я зна-
ла де ти?

- Так точно! - відрпортував Олег,
а в Нелі серце забилося швидко-
швидко.

Ось і настав той страшний момент,
зрозуміла, і сльози горохом покотилися по її блідих щоках. Те, чого
боялася давно, сталося - вирішила
жінка.

Райса ОБШАРСЬКА

■ Теона думала, що вже
ніколи не зможе оговтатися
від втрати найріднішої
людини. З ненькою завжди
були подругами. У доньки
від неї не було ніяких
секретів. Ділилася з мамою
і радістю, і смутком. Вони
навіть на море в Одесу
разом їздили. Одного разу
Теона навіть зробила сюр-
приз своїй найдорожчій
матусі, придбавши путівку в
Париж - міста, до якого так
мріяла потрапити ненька...

З особистим в дівчини ніяк
не складалося. Двічі поми-
лялася з сердечним вибо-
ром. Віталій був скупим і
надто ошадливим для сімейного
життя. А Макар виявився ще тим
гульвісою в стосунках. Тому вірна і
незрадлива мама була для неї її
сім'єю.

Теона завдяки власним старанням
і знанням зуміла відкрити приватну
нотаріальну контору. З часом най-
няла на роботу ще двох помічників.
На достаток не жалілася, проте
почувалася самотньою.

Якось, вийшовши на балкон, по-
чула, як її хтось кличе. Це була
старша жінка, яка проживала по-
верхом вище.

- А я вас не знаю, - сказала зди-
вована молодиця.

- Бо минув лише місяць, як тут
оселилася. Підніміться, будьте
добрі, до мене.

- У вас щось трапилося?

- Та ні, все гаразд. Просто стар-
ший син зателефонував, що не змо-
же приїхати. А в мене ані крихти
хліба немає. Я борщ зварила, а
без свого "Подільського" рум'янця
в рот перша страва не полізе. Ще
й нижній тиск, як на зло, підско-
чив. Якщо вам, звісно, не складно,
хочу попросити, щоб ви мені його
купили.

- Без проблем, - погодилася Тео-
на.

З того часу дівчина щодня про-
відувала літню Марію Федорівну.
- Розумієш, - пожалілася якось та.

- З невісткою не поладнала,
вірніше, - вона зі мною. Я з чоло-
віком і двома дітьми на іншому ма-
сиві в двокімнатній квартирі меш-

■ Тетяна Іванівна прокинула-
ся рано, заварила ароматну
каву і сіла з чашкою за
кухонний стіл. Раптом про-
лунав дзвінок з домофон.

- Мамо, у нас термінова справа! -
почула вона голос свого сина.

В квартиру влетіли Роман та
Ірина.

- Ти б хоч спитала, перш ніж все
переставляти, - Тетяна Іванівна шум-
но видихнула, стиснула в руках
знайдену сілничку і встала посе-
ред кухні так, ніби між нею та Іри-
ною зараз почнеться сварка.

- А ви б хоч раз спасибі сказали,
що я у вас порядок роблю, - огри-
знулася невістка і гримнула двер-
цятами верхньої шафки з такою
силою, що вони хитнулися і бряз-
нули посудом. - Тут же безлад був,
а не кухня.

Тетяна сердито примружилася.
Вона лише вчора розклала на місця
каструлі. Нижня полиця - для важ-
кого, верхня - для того, що легше.
Сама Тетяна була не висока, тому
розставляла все так, щоб не тягти-
ся за каструлями та сковорідками.
А ось висока невістка дивилася на
світ згори донизу. У всіх сенсах.

Син сидів за столом з чашкою
кави, вдаючи, що нічого не чує.
Колись він бігав цією квартирою з
улюбленими іграшками, сміючись.
А тепер він сварився з матір'ю за
допомогою дружини та своєї байдужості.

- Це мій дід, Ірино. І мій поря-
док. Я не просила допомоги.

- Ага. Але й не заперечували,
коли ми переїхали. Чи вже забули?
- Ірина скинула брови. - Якщо жи-
веш не одна, будь готова підлаш-
товуватися.

У невістки була дивна манера
поміхатися краєм рота, коли вона
говорила неприємності. Тетяна Іва-
нівна підбігала губи. Звісно, вона
нічого не забула. Як тут забудеш?
Коли Роман сказав, що вони хо-
чуть здати свою однокімнатну квар-
тиру і пожити в неї, поки збирають
на більшу квартиру, вона розгуби-
лася. Начебто незручно відмовити.
А з іншого боку, почуття тривоги
вже тоді не давало спокою.

- Мамо, ну ти справді ніби вижи-
ваєш нас, - нарешті заговорив Ро-
ман. - Ми ж не забираємо в тебе
житло.

- Романо, у кожної господині свої
звички. А я, - господиня, між іншим.

Споріднені душі

кала. Старший син Мирон одружив-
ся і привів до нас Сніжану. Молод-
ший ще раніше за кордон подався
зі своєю нареченою. Але Максимо-
ва Ольга там собі іншого знайшла,
покинула мою кровинку.

- Не плачте, - заспокоювала її Тео-
на. - От побачите, він ще буде
щасливим, неодмінно знайде свою
половинку.

- Так ось, - повідала далі пані
Марія, - Сніжана, коли завагітніла,
умову поставила моєму Миронкові,
щоб я з ними більше не жила. Мов-
ляв, заважаю і місця їй, бачте, за-
мало. Тому Мирон з Максимом по-
радилися і купили мені тут одно-
кімнатне житло. Вивіз мене сюди
мій синочок, на чужину. А там я
усіх людей знала, дружила з Кате-
риною Іванівною. Як же мені браку-
є мого затишного мікрорайону.

Тут я, як в іншій республіці прожи-
ваю. Якби не ти, була б, як та пташ-
ка в клітці. Тиск часто турбує та й
ноги перестають слухатися. Старість
прийшла несподівано разом з бо-
лячками.

...Ще через рік надумала Теона,
як в добрі часи, знову на морі по-
ніжитися. Подруга Емма в останній
момент передумала скласти їй ком-

панію. Тому дівчина, прийшовши до
Федорівни, несподівано заявила:

- А їдьмо разом до Херсону, пут-
івка пропадає.

- Та я ніколи на морі не була, -
сказала замріяно Марія, - жодного
разу. Уявляєш, життя минає, а все
часу бракувало на себе і свої ба-
жання. Батьків хворих доглядала,
тоді чоловік заслаб. Тепер ось са-
мотність доїдає. І це дорого, ма-
буть. А в мене пенсія невелика.
Правда, Мирон за комунальні по-
слуги сплачує. Тому трохи призби-
рала, маю п'ять тисяч гривень і тре-
ба їх обов'язково потратити.

- Мова зовсім не про кошти. Про-
сто разом залюбки відпочинемо. Ви
мені відразу рідною стали.

Марія Федорівна, як мале дитя,
всьому дивувалася.

- Яке ж воно безкрає і величезне
це море, - світлилися радістю очі в
старенької. - Дивись, які смішні
альбатроси. Знаєш, Теонко, ти мене
порадеш, тихій квартирі. Тепер у неї
тут смачно. Сьогоднішні сирники
неперевершені - з родзинками, сме-
танкою, як вдома. Ще й десерт
дають. Тільки подумати, чотириразо-
ве харчування, справжній курорт.
На вечерю, мабуть, не піду, бо за-

тяти Іванівни був слабким, але спо-
кійним. - У вас три дні. Через три
дні вас і ваших чашок у раковині
не повинно бути. Інакше поміняю
замки.

Він промовчав. Не став сварити-
ся, але й не вибачився.

За день вони з'їхали. Дивно, але
навіть без розмов. Тетяна вимила
кухню до скрипу, повернула м'ясо-
рубку на місце. Сіла у порожній і,
нарешті, тихій квартирі. Тепер у неї
знову була особиста територія, але
здавалося, ніби вона позбавилася
частинки себе.

Минуло майже три роки. Розмо-
ви з Романом були рідкісними, ко-
роткими та ввічливими. Майже як у
реєстратурі. Він не питав ні про
справи, ні про здоров'я. Навіть про
онука Тетяна дізналася випадково,
від сусідки Галі, в якій племянниця
була підписана на Романа в соцме-
режах.

Перша зустріч із малюком була
спонтанною. Дитину привезли на
таксі без попереджень. Просто под-
звонили в домофон і поставили
перед фактом.

- Мамо, відчиняй, терміново. Ма-
лий занедужав, а ми на роботу
спізнюємося.

Тетяна відчинила. Її ніби не ону-
ка передали, а замовлення із дос-
тавки. У хлопчика були пухкі чер-
воні щічки і такі ж сірі очі, як у
Романа. Душа її здригнулася, за-
щеміла, і все, що вона збиралася
сказати про повагу та попереджен-
ня, осіло десь глибоко всередині.

- Тримайте. Це сироп. Все дала
йому вранці, - сказала Іра, не за-
ходячи за поріг. - За чотири годи-
ни дайте ще. А ще ось термометр.

Вони поїхали. А вона залишилася
з інструкцією, страхом помили-
тися і хлопчиком, який, вчепившись
у неї, тихо схлипував.

Потім це стало нормою. Іноді їй
дзвонили напередодні, але частіше
вже з машини. Тетяна бігла в апте-
ку, швидко готувала сніданок, на-
магалася зайняти онука чимось. А
потім вислуховувала претензії.

- Ви не вмикали б йому мульти-
ки. Він потім погано засинає. Ми
не даємо йому телефону взагалі. І
чому ви дали йому банан? Йому не
можна. Перестаньте його кутати.
Він у нас загартований.

Якось Тетяна зварила онуку кар-
топляне пюре і дала туди трохи
розім'ятого печинки. Колись вона так
годувала Романа. Дитина їла із за-

багато тієї їжі вже в моєму шлунку.
А ти щоб за мене все з'їла. Бо мо-
лода й активна. Тобі ще жити і
жити, енергії набирайся.

Після приїзду в обох проблеми
неждано-негадано почалися. Розг-
ніваний Максим замість вдячності,
просто лютував:

- Хто ти така, звідки взялася? -
волав до Теони. - Як посміла з со-
бою на море мою довірливу маму
поволочити? На хату зазіхаєш?
Вона на неї оформлена і субсидії
має, ласий шматочок.

- Та ви зовсім з глузду з'їхали, -
не вірила злим словам Теона. - Ми
прекрасно відпочили. Від Марії Фе-
дорівни нічого не потребує. Вона
мені, як мама, стала такою рідною.

- Байки іншим розповідай. Дарча
на мене оформлена. Тому дзуськи
тобі. Але, якщо ти, мамо, переду-
маєш і ця аферистка тобі голову за-
макітрить, і раптом захочеш зміни-
ти заповіт, мізки миттю включаю.

- Мироне, схаменися, не ганьби-
ся, - просила його ненька. - Теона
добра і щира дівчина. Даремно зви-
нувачуш її Бог знає в чому. Я її
теж люблю, вона мені, наче донь-
ка рідна, до душі припала...

А ще через певний час з Італії до
Марії з гостинцями молодший син
навідався. Врівноважений та по-
міркований Максим виявився цілко-
витою протилежністю щодо крик-
ливого Мирона. Познайомившись з
Теоною, він дякував їй за турботу
про неньку.

- Не зважайте на слова брата, він
завжди такий запальний. Мама
після моря розквітла. Спогадів у неї
та емоцій багацько. Коли не под-
звону, постійно вашу поїздку з та-
ким захопленням згадує. Її навіть
ноги перестало крутити.

Згодом Максим запросив Теону
в ресторан, опісля в кіно разом
сходили. З кожним днем молоді
люди все більше зближувалися.
Після солодких поцілунків Максим
якось сказав:

- Твої вуста такі м'якенькі, як вер-
бові котики. Лише тепер за багато
років почав смакувати барвисте
життя. Теоно, виходь за мене заміж.
У твоїх очах завжди хочу бачити
себе.

- А хіба може бути інакше? Ми ж
з тобою такі споріднені душі...

Оксана ВОЛОШИНА

А так хочеться вдячності

довolenням і посміхалася.

Ірина прийшла раніше, ніж зви-
чайно. Вона мовчки зайшла на кух-
ню, побачила тарілку із залишками
пюре і почала кричати:

- Ви чим його нагодувала? Це
взагалі не можна дітям! Воно жир-
не!

Тетяна повільно вдихнула і на
кілька секунд заплющила очі, щоб
не насваритися на невістку.

- Ви б спочатку подякували за те,
що він цілий день у мене, - відпові-
ла вона стримано. - Я взагалі не
нянька. Я бабуса. У мене також є
своє життя.

- Ми ж нічого не просимо! Про-
сто ви самі сказали, що вам нудно.
Ось тепер і зайняті справою, -
відмахнулася Іра, вже застібаючи
дитини куртку. - За допомогою, зви-
чайно, дякую, але ви хоч би при-
слухалися до нас іноді.

- Для вас це допомога, а для мене
постійні нерви, - відповіла свекру-
ха. - Особливо коли потім у
відповідь - зауваження та докори...

Онука більше не привозили. Було
порожньо, тужливо, але хоча б не
так прикро. Тетяна не хотіла бути
екстремним варіантом. Вона хотіла
бути людиною, яку поважають.

Кілька разів вона телефонувала
синові. Він не мав часу на розмову
з мамою.

Тетяна вирішили продати кварти-
ру.

- Куди поїдеш? - спитала сусідка.

- До сестри. В село. Там город,
тиша.

Будиночок був скромний: з об-
лупленою верандою і вічно скри-
пучою хвірткою. Зате тут були свіже
повітря та спокій. Без діла Тетяна
не лишилася, доглядала грядки,
робила варення, збирала трав.

Через кілька тижнів після пере-
їзду пролунав короткий дзвінок.

- Ти справді поїхала? - спитав
Роман, навіть не привітавшись.

- Так, - відповіла вона. - Тут чудово.

Увечері вона вийшла на веранду.
Захід сонця був яскраво-оранже-
вим, ніби тось розлив фарбу. У
саду цокотіли цвіркуни, а від рук
пахло свіжою м'ятою. Вона стояла,
дивилася, слухала і розчинялася у
відчуттях.

"Вони все одно ніколи не були б
вдячними. Тепер бодай не звинувачу-
ють", - зрозуміла вона й усміхну-
лася. Вже майже без смутку.

Софія БЕРЕЗНЕВА

Тернопільська «Просвіта»: до 150-річчя від часу заснування філії

У вересні 2025 р. виповнилося 150 років від часу заснування філії товариства "Просвіта" в Тернополі. Зрозуміло, що ювілейна дата спонукає гідно відзначити таку знакову подію в історії Тернопільщини, розлого оповісти про просвітянських рух і його сподвижників, вшанувати пам'ять просвітан, котрі жертвовно служили народній справі.

Передумови створення

Загальновідомо, що у вересні 1939 р. Тернопільська окружна філія "Просвіти" була однією з найчисельніших та активних в Галичині. Більшість читальних товариств по-стали і вели свою національно-патріотичну роботу на території сучасної Тернопільщини наприкінці 19 - у перше десятиліття 20 століття.

Тож у зазначеному контексті цікавим і маловідомим є початковий період діяльності "Просвіти" в Тернополі, зокрема час її заснування. Традиційно вважається, і ця інформація вміщена чи не в усіх діаспорних та виданих в незалежній Україні публікаціях з історії Тернополя, що філія товариства в цьому місті була створена на установчих зборах 29 червня 1876 р. і провідну роль в цьому відіграв Олександр Барвінський - у той час вчитель Тернопільської вчительської семінарії, згодом відомий громадсько-політичний і культурно-просвітній діяч. Власне ця дата взята з мемуарів останнього, перша частина

яких вийшла ще в 1912 році.

Однак, насправді, ця дата не є правильною щодо заснування філії "Просвіти" в Тернополі. Звернімо увагу, що у звіті головного відділу товариства "Просвіта" у Львові за період від 15 травня 1875 р. до 15 червня 1876 р., який вийшов окремою брошурою, написано: "Нову філію зав'язав віділ у Тернополі, до котрої зголосилося дотепер понад 40 членів. Однак... філія Тернопільська не могла до сего часу розпочати свою діяльність по причини, що власть політична сему противилась. Виділ, борюючи свої права, зголосив рекурс до в. міністра і очідає прихильного для товариства розрішення справи".

Це означає, що філія товариства "Просвіта" в місті існувала до 29 червня 1876 р., хоча офіційно не могла діяти через перепони австрійської влади, в якій провідну роль відігравали польські кола, які докладали зусиль для стримування українського культурно-освітнього життя. Таким чином, постає питання про встановлення дати перших зборів, на яких було заявлено про створення філії

товариства в Тернополі і після котрих здійснювалися заходи щодо її офіційного відкриття.

Зазначимо, що заснування філії "Просвіти" в Тернополі було законномірною подією. У 1870-і рр. місто поступово стає одним із провідних господарських і культурних центрів Східної Галичини, що було започатковано прокладенням залізниці в 1871 році. В його державній гімназії працювали кілька викладачів-українців, навчалось чимало дітей з українських родин, і мрією учнів-українців, як і їхніх батьків, було здобути вищу духовну чи світську освіту. У вересні 1871 р. відкрилася в місті двомовна вчительська семінарія і її директором був українець Северин Дністрянський.

Крім того, діяла реальна школа, виділова школа і кілька різнокласових народних шкіл. У Тернополі працювала значна кількість українських інтелігентів, передусім педагогів, правників, державних і приватних службовців тощо. Тож українське населення міста відзначалося все більшою громадською активністю й під проводом своєї інтелігенції намагалося позиціонувати себе самодостатньою національною спільнотою. Власне не варто забувати, що Тернопіль від свого заснування весь час був українським містом - як за кількістю "руського" населення, так і за духом і традиціями.

Як відбувалися установчі збори філії "Просвіти" у Тернополі

Ознайомлення з матеріалами, опублікованими у провідному українському журналі "Правда" у Львові впродовж 1875-1877 рр. без підпису (припускаємо, що їх автор О. Барвінський. - П. Г.), дає змогу відтворити процес створення Тернопільської філії "Просвіти".

У номері часопису від 15 жовтня 1875 р. в кореспонденції з Тернополя повідомлялося, що українці міста і навколишньої округи зібра-

лися 29 вересня в залі магістрату на установчі збори і "заложили в Тернополі філію Просвіти". Всього були присутніми 50 осіб - жителі міста і навколишніх сіл.

На збори прибули зі Львова і виступили з промовами представники головного відділу "Просвіти" педагог, перший голова товариства Наталь Вахнянин та адвокат Володимир Ганкевич. Вів збори і виголосив невелику доповідь місцевий адвокат Володимир Лучаківський. Коротко промовляли О. Барвінський та інші учасники зборів. Селянин з с. Гарбузова Михайло Бабійноголошував зокрема, що товариство має бути створене для "заспокоєння (вирішення - П. Г.) реальних потреб народу". Із цією думкою були згодні всі учасники зібрання.

Опісля обрали віділ філії в такому складі: голова - В. Лучаківський, заступник голови - судовий ад'юнкт Лев Шехович, секретар - О. Барвінський, члени відділу - професор гімназії Петро Левицький і катехит вчительської семінарії о. Северин Навроцький.

Членами новоствореної філії "Просвіти" зголосилися бути: з Тернополя - професор вчительської семінарії Віктор Загайкевич, заступник вчителя гімназії, літератор Кость Горбаль, катехит гімназії о. Євген Алискевич, священник Теодор Кордуба, вчителі народних

шкіл Юрій Геців, Северин Загайко і Степан Трач, працівники суду Василя Загайко, Іван Коморовський, Зенон Котович та Остап Чвартацький, прокурор Григорій Лочинський, фінансовий урядник Федір Чарнецький, ветеринар Едмунд Сохацький, поштовий урядник Іван Максимшин, мельники Тома Кордуба та Онуфрій Ткачук, міщанин Микола Дудикевич, суддя у Великій Березовиці Йосип Сохацький; з околиць - священники Осип Барвінський (с. Гарбузів; брат Володимира та Олександра Барвінських), Йосип Вітошинський (с. Денисів; хорівий диригент), Михайло Івасечко (с. Кам'янки), Михайло Кордуба (с. Острів), Олександр Поховський (с. Покропивна), Ілярій Роздольський (с. Стегниківці), Йосип Соневицький (с. Бірки Великі), Григорій Чубатий (с. Ступки), дяк Михайло Сковронський і господар Іван Лунь (обидва із с. Острів) й ін. Як бачимо, серед засновників товариства в Тернополі були представники всіх верств.

Петро ГУЦАЛ,
кандидат історичних наук,
доцент, член історико-краєзнавчої
ради Державного архіву
Тернопільської області

(Продовження
в наступному номері)

МФК «Тернопіль» стартував з перемоги

4 жовтня у Тернополі відбулося справжнє свято для любителів футболу. МФК "Тернопіль" у рамках 1-го попереднього етапу Кубку України сезону-2025/26 приймала команду "Сапфір" з Вінниці і переміг суперника 5:3.

14 команд змагатимуться у Лізі чемпіонів та Лізі Тернопільщини

6 команд братимуть участь у новому сезоні Ліги чемпіонів Тернопільської області та 8 колективів боротимуться за перемогу в Лізі Тернопільщини сезону-2025/26.

Це стало відомо під час наради за участю представників команд, яка відбулася 2 жовтня під керівництвом першого заступника голови - виконавчого директора Асоціації футболу Тернопільщини Василя Заторського.

Наразі відкритим залишається питання про двох колективів, які можуть бути заявлені у Лігу Тернопільщини - ФК "Великі Гаї" (перша ліга чемпіонату Тернопільського району) та третій призер другої ліги чемпіонату Тернопільського району (ймовірні кандидати - "Фаворит" Забойки або "Стрипа" Купчинці).

Під час наради відбулося жеребкування групового етапу Ліги чемпіонів та Ліги Тернопільщини сезону 2025/2026. Команди в групах у 2025 році змагатимуться в два кола, після чого по чотири кращі колективи гратимуть уже в 2025 році у півфіналах.

Результати жеребкування
Ліга чемпіонів Тернопільщини. Група "А": "Агроюніт-

У першому таймі господарі відкрили рахунок. Забитим м'ячем відзначився Юрій Когут. А героєм в першому таймі став воротар МФК "Тернопіль" Віктор Кібляр, який парирував два 10-метрових удари від гравців гостей.

У другому таймі глядачі побачили ще сім забитих м'ячів. У підсумку, незважаючи, що гості на 25-й хвилині зрівняли рахунок - 2:2, МФК "Тернопіль" святкував перемогу.

МФК "Тернопіль" - "Сапфір" (Вінниця) - 5:3 (1:0).

За МФК "Тернопіль" забитими м'ячами відзначилися: Ю. Когут (тричі), С. Симчук, В. Левчик.

Матч-відповідь між цими командами відбудеться 11 жовтня у Вінниці.

Фото: Асоціація футболу Тернопільщини

Захід "Обич/Залісці", "Шлях" Шляхтинці, ФК "Озерна". Група "Б": "Нічлава" Жилинці/Пилатківці, Нива" Довжанка, ФК "Плотича".

Ліга Тернопільщини. Група "А": "Спиртовик" Мишківці, "Фенікс" Біла, ФК "Біла", ФК "Цвітова"; Група "Б": "Вікторія" Великі Бірки, "Захід" Бурдяківці, АФТР /3 місце/ 2 ліга, АФТР - ФК "Великі Гаї".

Старт змагань заплановано на 12 жовтня 2025 року.

Єдність у русі - сила в пам'яті

Незважаючи на складні реалії сьогодення, коли Україна протистоїть повномасштабній агресії росії, стає очевидним: кожен громадянин на своєму місці робить свій внесок у спільну перемогу. Хтось боронить державу на фронті, хтось рятує життя в лікарнях, хтось навчає і виховує молоде покоління. Разом українці забезпечують міць і єдність держави.

У Чортківському медичному фаховому коледжі вже традиційно до Дня працівника фізичної культури і спорту проводять спортивний тиждень під гаслом "У здоровому тілі - здоровий дух", під час якого організовують різноманітні змагання серед студентської молоді.

Цьогоріч, за сприяння директора коледжу Любомира Білика, у центральному парку міста відбувся лег-

коатлетичний забіг "Шаную воїнів, біжу за Героїв України". Подія збирала як студентів, так і педагогічний колектив закладу. Бігти цього дня означало не лише подолати дистанцію, а й вшанувати полеглих Героїв, які віддали життя за свободу та незалежність нашої держави, а також висловити вдячність воїнам, що нині захищають Україну.

До заходу долучилися й почесні гості - ветерани російсько-української війни: начальник відділу з питань ветеранської політики Чортківської міської ради Олег Постоловський та головний спеціаліст відділу Михайло Марфіян. Їхня присутність додала забігові особливості сили та значення, адже зустріч з людьми, які пройшли крізь пекло війни та зберегли любов до життя й віру у перемогу, залишає глибокий слід у серцях молодого покоління.

На фініші кожен учасник забігу отримав синьо-жовтий прапорець, а спільна світлина зберегла мить, наповнену гордістю, єдністю та вірою в нашу спільну перемогу.

І. ЛІТВІН,
керівник фізичного виховання
Чортківського медичного фахового
коледжу

Спорт

«Нива» зіграла внічю з «Лівим Берегом»

4 жовтня у дев'ятому турі чемпіонату першої ліги "Нива" зустрічалася на виїзді із київським "Лівим Берегом".

Тернопільські футболісти перед цим поєдинком вже сім турів після поразки в Одесі жодного разу не програвали, тож цілком закономірно послали п'яте місце турнірної таблиці з трьохочковою перевагою над "Лівим Берегом", який розташувався на шостій сходинці. Тож мав бути цікавим і безкомпромісним, що в підсумку так і сталося.

Перший тайм команди розпочали без розвідки, у високому темпі. На початку тайму своїм экс-одноclubникам міг забивати Андрій Різник, але надійно зіграв воротар гостей. Футболісти "Ниви" також не відсиджувалися в обороні, а за першої нагоди вибігали в контратаки. Атакувальні потуги тернопільських футболістів були доволі небезпечними. Вже на 3-й хвилині зустрічі міг бути призначений пенальті у ворота господарів - за фол воротаря господарів проти Мар'яна Мисика. Арбітр цей момент проігнорував. Також воротам "Лівого Берегу" загрожували Резепов, Галадей та інші футболісти "Ниви".

Господарі володіли беззаперечною територіальною перевагою, проте удари їхніх футболістів були не влучним, окрім того, надійно діяв воротар гостей Ілля Ольховий. Моменти у киян були в Криворучка, Синиці, Соколова, бразильського півзахисника Дієго, після удару останнього м'яч буквально з лінії вибив Давидов...

А що "Нива"? Тернопільські футболісти також тримали в напрузі захист господарів, вибігаючи в контратаки. Рахунок на 60-й хвилині міг відкривати Денис Резепов, який, прокинувши м'яча повз воротаря господарів, не без його допомоги опинився на газоні, але суддя поединку, замість того, щоби призначити одинадцятиметровий, показав йому жовту картку за симуляцію. Небезпечно пробивав по воротах "Лівого Берегу" Тлумак, м'яч пройшов поруч з дев'ятьма воріт суперника.

Загалом у другому таймі поєдинок продовжував тривати у жвавому темпі, жорсткій боротьбі та на зустрічних курсах. У господарів небезпечними були удари від Самара, Якиміва, Дієго. Після одного з них захисник тернополян Мілан

вали Резепов, Галадей та інші футболісти "Ниви".

Господарі володіли беззаперечною територіальною перевагою, проте удари їхніх футболістів були не влучним, окрім того, надійно діяв воротар гостей Ілля Ольховий. Моменти у киян були в Криворучка, Синиці, Соколова, бразильського півзахисника Дієго, після удару останнього м'яч буквально з лінії вибив Давидов...

А що "Нива"? Тернопільські футболісти також тримали в напрузі захист господарів, вибігаючи в контратаки. Рахунок на 60-й хвилині міг відкривати Денис Резепов, який, прокинувши м'яча повз воротаря господарів, не без його допомоги опинився на газоні, але суддя поединку, замість того, щоби призначити одинадцятиметровий, показав йому жовту картку за симуляцію. Небезпечно пробивав по воротах "Лівого Берегу" Тлумак, м'яч пройшов поруч з дев'ятьма воріт суперника.

Загалом у другому таймі поєдинок продовжував тривати у жвавому темпі, жорсткій боротьбі та на зустрічних курсах. У господарів небезпечними були удари від Самара, Якиміва, Дієго. Після одного з них захисник тернополян Мілан

Михальчук виніс м'яч з лінії воріт.

"Нива" також могла вирвати перемогу, після чудової передачі на воротаря господарів вибігав Андрій Бей. Але голкіпер "Лівого Берега" врятував команду.

Цікавий поєдинок, який так і завершився безгольовою нічиєю. Тож, "Нива" продовжує займати п'яте місце.

"Лівий Берег" (Київ) - "Нива" (Тернопіль) - 0:0.

Нива: Ілля Ольховий, Юрій Михайлів, Андрій Демиденко, Іван Паламарчук, Мілан Михальчук, Сергій Давидов, Юрій Тлумак (Андрій Бей, 81), Богдан-Юліан Вишинський (Максим Угринюк, 75), Денис Резепов (Радіон Посевкін, 64), Мар'ян Мисик, Дмитро Галадей (Валентин Напудя, 66). Заміна: Володимир Шарун, Омелян Вільям Чубак, Олександр Гереча, Мар'ян Бац, Максим Пежинський. Головний тренер - Юрій Вірт.

8 жовтня у десятому турі чемпіонату першої ліги "Нива" прийматиме чернівецьку "Буковину". Цей матч стане своєрідною репетицією перед поєдинком 1/8 фіналу Vbet Кубка України сезону-2025/2026, де суперником тернополян стануть чернівецькі футболісти. Базова дата матчу 1/8 фіналу - 28 жовтня 2025 року.

«Дністер» здобув перемогу, а «Агрон» поступився

5 жовтня у шостому турі чемпіонату України серед аматорів у першій групі команди з Тернопільщини грали на виїзді: відповідно заліщицький "Дністер" зустрічався із ФК "Колос" (Полонне, Хмельницька область), а "Агрон" із "Маяком" (Сарни, Рівненська область).

Заліщицькі футболісти здобули в гостях впевнену перемогу. У першому таймі рахунок відкрив Дячинський, а в другому двічі відзначився Захарків.

"Колос" (Полонне, Хмельницька область) - ФК "Дністер" - 0:0 (:).

Голи: Іван Дячинський (20), Юрій Захарків (75, 89).

Великогаївський "Агрон", двічі пропустивши у другому таймі, на жаль, зазнав поразки. На 46-й хвилині відкрив рахунок Микола Коляда, а зняв усі питання щодо переможця матчу Михайло Сергічук. Після його прострілу захисник великогаївчан Андрій Ваврик влучив у власні ворота.

"Маяк" (Сарни, Рівненська область) - ФК "Агрон" - 2:0 (0:0).

Голи: М. Коляда (46). А. Ваврик (А 85).

Після цих поєдинків "Агрон", маючи в активі 11 очок, - на 2-му місці турнірної таблиці, а "Дністер" із 10 заліковими пунктами - на 4-й сходинці.

У сьомому турі 18 жовтня команди з Тернопільщини гратимуть вдома. "Дністер" прийматиме ФК Костопіль (Рівненська область), а наступного дня "Агрон" - VIVAD (Романів, Житомирська область).

Щоправда, ще перед тим "Дністер" в 1/4 фіналу аматорського Кубка України з футболу сезону-2025/26 8 і 15 жовтня гратиме із ФК "Вільхівці" з Івано-Франківської області. Перший поєдинок заліщани зіграють на виїзді.

«Самбір-Нива-2» зазнав прикрої домашньої поразки

3 жовтня в одинадцятому турі другої ліги групи А тернопільський ФК "Самбір-Нива-2" приймав СК "Вільхівці" із Закарпаття.

У важкому поєдинку із нереалізованим пенальті, під час якого вдало зіграв воротар гостей, перемогу святкували футболісти із Закарпаття, забивши по одному м'ячу в кожному таймі. На жаль, господарі не використали своїх моментів, зокрема Максим Пежинський, який мав їх кілька. У підсумку, знову прикра домашня поразка.

"Самбір-Нива-2" - ФК "Вільхівці" - 0:2 (0:1).

Голи: Д. Шостак (34), О. Глагола (59).

На 8-й хвилині Богдан Бізінський не реалізував пенальті. Завершилося перше коло чемпіонату України другої ліги у Групі А. ФК "Самбір - Нива-2", попри неприємні домашні поразки, розташувався на 4-й сходинці турнірної таблиці. "Самбір-Нива-2": Артем Борис, Олександр Гереча, Мар'ян Бац, Андрій Дем'янчук, Вадим Садовнік (Юрій Болюк, 62), Богдан Бізінський (Дмитро Дударев, 62), Максим-Любомир Шута (Ілля Матійшак, 80), Дмитро Макаров (Юрій Лашук, 80), Максим Пежинський, Владислав Мендрук, Максим Крамарчук (Максим Гайдук, 17).

8 жовтня в дванадцятому турі ФК "Самбір-Нива-2" прийматиме вінницьку "Ниву".

Результати матчів чемпіонату області з футболу

4-5 жовтня відбулися чотири поєдинки п'ятого туру у "чемпіонській групі" та один другого туру у "групі вибування" фінального етапу Вищої ліги чемпіонату Тернопільської області з футболу 2025 року.

"Чемпіонська група".
"Агрон" (Великогаївська громада) - ФК "Борщів" - 5:1 (3:1), "Вікніни-ФАТ" (Вікно) - "Поділля" (Васильківці) - 1:1 (1:0), "Медобори" (Зелене) - "Галич" (Збараж) - 1:0 (0:0), "Поділля" (Велика Березовиця) - ФК "Збараж" - 0:3 (0:1).

1 жовтня у Зеленому у відкладеному поєдинку 1-го туру зустрілися "Медобори" (Зелене) та великогаївський "Агрон". "Агронівці" впевнено здобули гостьову перемогу - 0:4 (0:3).

"Група вибування".
ФК "Трибухівці" - "Зелені леви" (Почаїв) - 4:0 (1:0).

Нагадаємо, що команди у "групі вибування", які посідають два останні місця в сезоні-2026, гратимуть у першій лізі.

Зарплати сімейних лікарів перерахують

Міністерство охорони здоров'я планує провести перерахунок базових заробітних плат лікарів з січня наступного року. Про це в телеєфірі сказав міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко.

"Ми перерахуємо ставку, щоб з 1 січня 2026 року мінімальна базова заробітна плата була 35 тисяч гривень", - зазначив Ляшко.

Він додав, що в Україні є брак кадрів: "Питання в тому, що в нас є проблеми щодо наявності кадрового потенціалу. Ми плануємо скерувати «підйомні кошти», які допоможуть хоча б якось облаштувати побут. Передбачено 100 млн гривень на купівлю житла в сільських населених пунктах".

Також молоді лікарі, які закінчили інтернатуру та працюватимуть у сільській місцевості та на прифронтових територіях, отримають одноразову виплату від держави у 200 тис. грн.

Правила пожежної безпеки на об'єктах енергетики та при використанні електроприладів у побуті

Жодна людина не уявляє своє життя без побутових електроприладів. Але не слід забувати, що неправильно прокладений електропровід, несправності електромережі й електроприладів, а також недотримання правил пожежної безпеки під час користування ними призводять до пожеж.

Щорічно в Україні через порушення правил монтажу та експлуатації електроустановок, побутових електроприладів виникає понад 10 тис. пожеж та загорянь, тобто 21% від загальної кількості.

Найчастіше пожежі виникають від короткого замикання, перевантаження електромережі, утворення великих перехідних опорів підключених до електромережі і залишених без нагляду електроприладів (чайників, плиток, прасок, електроплит тощо).

Привести до пожежі може й користування цими приладами без неспалих підставок або вмикання їх в електромережу поблизу легкозаймистих предметів.

Розглянемо найпоширеніші причини виникнення пожеж при експлуатації електрообладнання.

Коротке замикання, тобто зіткнення двох проводів може статися через порушення їх ізоляції, механічне пошкодження проводів. Воно може бути спричинене несправністю розеток, потраплянням на електропроводку води тощо. При короткому замиканні опір у мережі різко зменшується, а сила струму збільшується, що призводить до значного зростання тепловиділення й наступного загоряння електроізоляції та проводу.

Пожежа виникає і від **перевантаження електромережі**. У побутових умовах вона може трапитися при одночасному паралельному вмиканні у мережу багатьох споживачів струму (праски, плити, телевізора, пральної машини, водонагрівача тощо), а також подовжувачів з кількома розетками.

Щоб не допустити пожежі внаслідок короткого замикання, слід стежити за справністю електромережі, обережності від пошкоджень ізоляцію, своєчасно замінювати пошкоджену проводку на нову.

Не можна зав'язувати електропровід вузлами, прибивати його цвяхами або підвішувати на цвяхи.

З'єднувати проводи слід тільки за допомогою пайки, зварювання, опресування, а також спеціальними затискувачами.

Необхідно створити умови для охолодження електропроводів і приладів. Саме тому не можна розміщувати телевізори та радіоапаратуру у глухих меблевих нішах, близько до стіни тощо.

Будь-які електротехнічні роботи має виконувати кваліфікований електрик.

У разі загоряння електроприладів чи електропроводки під напругою в жодному разі не можна використовувати воду для гасіння, бо вода проводить електричний струм, що приводить до ураження електричним струмом. Коли виникла така ситуація, слід негайно знепримити електроприлад або ціле приміщення, а потім починати гасити вогонь, що розповсюджується по проводі чи прилеглих легкоспалюваних матеріалах.

Слід наголосити, що правил пожежної безпеки важливо дотримуватися не лише у побуті, а й на об'єктах енергетики (лінії електропередач, підземні кабельні лінії, трансформаторні підстанції тощо) чи поблизу них, а саме при виконанні сільськогосподарських робіт чи відпочинку там, де вони розташовані. Тому Кременецький РЕМ нагадує:

- косити можна тільки паралельно лініям електропередач, а не в поперек ліній;
- під лінією електропередач можна проїжджати тільки біля опори, де максимальна висота становить 10-16 метрів. Посередині лінії проїжджати не можна, оскільки там допускається провисання проводу на відстань не менше 6 метрів до землі. Висота сільськогосподарської техніки може мати 4,5 метрів;
- заправка будь-якого автотранспорту заборонена у місцях перетину доріг з повітряними лініями електропередач напругою 330 кВ та вище в межах охоронних зон;
- якщо техніка зупинилася прямо під лінією електропередач, то бажано знайти механізми, які відтягли б її подалі від ліній;
- в охоронних зонах підземних кабельних ліній електропередач забороняється земляні роботи на глибині понад 0,3 м, а на орних землях - на глибині понад 0,45 м;
- забороняється біля ліній електропередач організовувати будь-які звалища, склади добрив, корми, солому та інші матеріали, а також розпалювати вогнища.

Забороняється виконання сільськогосподарських робіт:

1. На відстані 1 м по колу від одностоякових опор повітряних ліній 0,4 - 10 кВ.
2. На земельній ділянці розміром 2х5,5 м від анкерних опор повітряних ліній 0,4-10 кВ.
3. На відстані 2 м по колу від одностоякових опор повітряних ліній 35-110 кВ.
4. На земельній ділянці розміром 6х6 м від анкерних опор повітряних ліній 35-110 кВ.
5. По периметру трансформаторних підстанцій, розподільчих пунктів і пристроїв - на відстані 3 м. від огорожі або споруди.

Адміністрація Кременецького РЕМ закликає усіх бути обачними та дотримуватися правил пожежної безпеки.

Попередження про проходження підземних кабельних ліній

АТ "ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО" в особі КРЕМЕНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЕЛЕКТРИЧНИХ МЕРЕЖ доводить до вашого відома, що в межах населених пунктів по вулицях та земельних наділах проходять підземні кабельні лінії 10-0,4 кВ. - в м. **Кременець**, м. **Почаїв**, с. **Білокриниця**.

Уздовж підземних кабельних ліній електропередачі у вигляді земельної ділянки, обмеженої вертикальними площинами, що віддалені по обидва боки лінії від крайніх кабелів на відстань 1 метра - встановлена охоронна зона.

В охоронних зонах кабельних ліній електропередачі власникам і користувачам земельних ділянок, фізичним і юридичним особам забороняється:

- саджати дерева та кущі;
- зводити будинки, споруди будь-якого призначення;
- виконувати роботи із застосуванням ударних механізмів, скидати вантажі масою понад п'ять тонн;
- зливати ідки і такі, що спричиняють корозію, речовини, пально-мастильні матеріали;
- виконувати будівельні роботи та зводити об'єкти будівництва будь-якого призначення;
- виконувати роботи із застосуванням автотранспорту та техніки з навантаженням на вісь понад 5 тонн;

Власникам і користувачам земельних ділянок, фізичним та юридичним особам у межах спеціальних зон об'єктів енергетики без письмової згоди підприємств енергетики, у віданні яких перебувають ці мережі, а також без присутності їх представника забороняється виконувати земляні, будівельні та інші роботи, виконання яких може становити загрозу надійності електричних мереж та/або безпеку електротравматизму, в межах охоронних зон електричних мереж, повинні за десять діб повідомити про це власника електричних мереж, який експлуатує такі електричні мережі. Власник електричних мереж за три дні до початку робіт повинен надати дозвіл на виконання робіт в охоронних зонах електричних мереж або вмотивовану відмову.

У разі виявлення кабельної лінії електропередачі, не зазначеної в технічній документації на виконання робіт, слід з моменту виявлення припинити роботи, вжити заходів до збереження кабелю і повідомити про це КРЕМЕНЕЦЬКИЙ РЕМ за номерами телефонів **2-27-70, 2-24-76**.

Юридичні та фізичні особи несуть адміністративну та кримінальну відповідальність за порушення "Правил охорони електричних мереж".

Безперервна робота місцевої влади під час війни

■ 8 жовтня Верховна Рада розглядатиме постанову, яка забезпечить безперервну роботу місцевої влади в умовах воєнного стану.

Справи приватні ПРОДАЮ С/Г ТЕХНІКА

П. тракторні: обприскувачі 300; 400; 600 л; картоплесаджалку; картоплекопачку; сівалку; розкидач міндобрив; роторну косарку; грабарку; КЗН; культиватор міжрядний; плуги дво- і трикорпусні; капустяну саджалку; фрезі; дискову борону. Кінні: сівалку; косарку; копачку; плуг; грабарку; віялку. Тел.: (067) 288-71-29, (068) 032-53-61.

П. міні-трактор, 2011 р. в., трициліндровий, з ведучим передком, 24 к.с., гаражне зберігання, не іржавий, вклавень не потребує. Тел. (067) 26-00-616.

БУДМАТЕРІАЛИ

П. металочерепицю, профнастил,

astramia.com.ua

Медичний центр

Лікування алкоголізму та куріння

Психіатрія, неврологія, рефлексотерапія

Народна та нетрадиційна медицина

(0352) 51-50-00

м.Тернопіль, вул. Малишка.2

Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я

усі комплектуючі до дахів; водостоки, плівки, утеплювачі, сходни на горище. Гуртові ціни. Виїзд, замір та проектування, безкоштовна доставка. Тел.: (067) 381-45-08, (097) 844-77-30.

П. парканні металеві: жалюзі паркан, ранчо паркан, горизонт паркан, штахетник, парпети, металеві капелюхи на стовпи. Ціни помірні. Розрахунок і доставка безкоштовні. Тел.: (067) 381-45-08, (097) 844-77-30.

ШУКАЄТЕ КВАРТИРУ?

БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ

050 20 47 663

В. Лучаківського, 6

П. металочерепицю, профнастил,

У Заліщиках провели складні операції

Заліщицька міська лікарня продовжує розвивати сучасні напрямки медичної допомоги для мешканців регіону. Лікарями кардіологічного та анестезіологічного відділень втретє за один місяць було успішно проведено операцію з імплантації кардіостимулятора пацієнтові з вираженими порушеннями серцевого ритму.

"Важливо зазначити, що всі кардіостимулятори були закуплені за рахунок державних коштів, що дало змогу пацієнтам отримати сучасне лікування без додаткових фінансових витрат. Кардіостимулятор - це спеціальний електронний пристрій, який підтримує правильну частоту серцевих скорочень та попереджає виникнення небезпечних для життя станів. У випадках тяжких аритмій імплантація є життєво необхідною процедурою, яка суттєво покращує прогноз і дає можливість пацієнтам повернутися до активного життя.

Завдяки професійності та злагодженої роботі команди фахівців - кардіологів, анестезіологів та операційної бригади - всі три операції пройшли успішно, пацієнти перебувають під наглядом лікарів і відчуваються добре.

Врятували новонародженого

Команда медиків врятувала новонародженого хлопчика з тяжкою вродженою вадою нервової системи - гідроцефалією, що загрожувало його життю.

Історія, що, здавалося, не мала шансів на життя, стала щастям для батьків завдяки злагодженої роботі двох надкласерних клінік - Львівського обласного перинатального центру та Центру дитячої медицини, який об'єднує лікарню "Охматдит" та Західноукраїнський спеціалізований дитячий центр. Вона розпочалася з того, що у жінки з Тернопільської області вперше на 31-му тижні вагітності під час УЗД виявили тяжку патологію плода - гідроцефалію. Прогнози були невтішні. Пацієнтка почала шукати клініку, яка взялася б за її випадок, і звернулася до Львівського перинатального центру. Після мультидисциплінарного консилиуму

На дозвіллі

Район бойових дій

Бажаністі

Дорогоцінний камінь

Лінія поділу поля

Міні-вантажівка

Бойова броньована машина

Головний убір нареченої

Популярний дах

Відповіді на сканворд

Важливе звертання до чоловіка в Англії

Біговий кін

Кунжут

Зображення зоряного неба

Баскський територісти

Орнамент

Дія, прийом

Дрібні складки на спідниці

Піденноземний канський степ

Кухар на кораблі

Водяна рослина

55 літ рятуює людей

У Тернополі відзначили ювілей найдосвідченішої фельдшерки області - Ольга Решнюк уже 55 років працює у службі швидкої допомоги та продовжує щодня виїжджати на виклики.

Свою роботу в екстреній медицині вона розпочала 22 вересня 1975 року в складі неврологічної бригади швидкої допомоги в Тернополі. За цей час через її руки пройшли тисячі пацієнтів, яким вона надавала невідкладну допомогу.

Колектив КНП "Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" Тернопільської обласної ради привітав Ольгу Миколаївну з професійним ювілеєм.

"В нашій роботі - це велика рідкість, коли лікар безперервно працює так багато років. Через емоційні навантаження, коли треба будь-що рятувати людське життя, парамедики довго не працюють. А от наша працівниця Ольга Решнюк має особливу рису характеру. Вона дуже швидко орієнтується в екстремальних ситуаціях. Це допомагає їй оперативно реагувати на будь-які виклики", - зазначив керівник закладу Олександр Ріпка.

Керівниця підстанції Ганна Пелешок висловила слова вдячності: "Ми усі дякуємо пані Ользі за відданість своїй праці. За цей час Ольга Миколаївна могла б десятки разів змінити роботу, але вона дійсно любить те, що робить. Просимо в Бога ще довгих років життя для вас і щоб ви подавали приклад для всіх поколінь медиків".

Врятували новонародженого

Команда медиків врятувала новонародженого хлопчика з тяжкою вродженою вадою нервової системи - гідроцефалією, що загрожувало його життю.

Історія, що, здавалося, не мала шансів на життя, стала щастям для батьків завдяки злагодженої роботі двох надкласерних клінік - Львівського обласного перинатального центру та Центру дитячої медицини, який об'єднує лікарню "Охматдит" та Західноукраїнський спеціалізований дитячий центр. Вона розпочалася з того, що у жінки з Тернопільської області вперше на 31-му тижні вагітності під час УЗД виявили тяжку патологію плода - гідроцефалію. Прогнози були невтішні. Пацієнтка почала шукати клініку, яка взялася б за її випадок, і звернулася до Львівського перинатального центру. Після мультидисциплінарного консилиуму

ремальних ситуаціях. Це допомагає їй оперативно реагувати на будь-які виклики", - зазначив керівник закладу Олександр Ріпка.

Керівниця підстанції Ганна Пелешок висловила слова вдячності: "Ми усі дякуємо пані Ользі за відданість своїй праці. За цей час Ольга Миколаївна могла б десятки разів змінити роботу, але вона дійсно любить те, що робить. Просимо в Бога ще довгих років життя для вас і щоб ви подавали приклад для всіх поколінь медиків".

Врятували новонародженого

за участі нейрохірургів було прийнято рішення максимально пролонгувати вагітність, аби наблизити її до доношеного терміну.

"Практично впродовж місяця пацієнтка перебувала під спостереженням у стаціонарі нашого закладу. Ми щодня моніторили стан матері та дитини, проводили необхідні обстеження, залучали фахівців суміжних спеціальностей. Завданням команди було максимально пролонгувати вагітність до 38 тижнів, адже кожен додатковий день давав дитині більше шансів на життя. І нам це вдалося", - зазначила директорка Львівського перинатального центру Марія Малачинська.

Хлопчик Тимофій народився вагою 3940 г і перебував у Львівському перинатальному центрі протягом двох діб. За цей час дитині провели комплексну діагностику: виконали лабораторні обстеження, нейросонографію, УЗД внутрішніх органів. Немовля оглянули й проконсультували суміжні спеціалісти - дитячі нейрохірурги та неврологи. Стан

хлопчика був стабілізований, після чого його перевели для проведення нейрохірургічної корекції до Центру дитячої медицини.

На третю добу життя нейрохірург Центру дитячої медицини Михайло Ловга провів життєво необхідну операцію - встановлення шунта, який забезпечує відтік надлишкової рідини та знижує тиск на мозок. Анастезіологічний супровід здійснювала завідувачка відділення реанімації новонароджених Галина Заремба.

"За кожним пацієнтом у нашому Центрі стежить не один лікар, а команда. Адже саме мультидисциплінарний підхід, де різні спеціалісти поєднують досвід, допомагає знайти найкраще рішення. І саме така командна робота дала змогу врятувати життя новонародженій дитині з тяжкою гідроцефалією", - наголосив керівник Центру дитячої медицини Роман Кізима.

Операція минула успішно. Подальша реабілітація дитини дала хороші результати. Тимофію вже місяць від народження.

На дозвіллі

Район бойових дій

Бажаністі

Дорогоцінний камінь

Лінія поділу поля

Міні-вантажівка

Бойова броньована машина

Головний убір нареченої

Популярний дах

Відповіді на сканворд

Важливе звертання до чоловіка в Англії

Біговий кін

Кунжут

Зображення зоряного неба

Баскський територісти

Орнамент

Дія, прийом

Дрібні складки на спідниці

Піденноземний канський степ

Кухар на кораблі

Водяна рослина

Неодноразово здобувала перемогу

■ 13-річна співачка з Тернополя Ангеліна Глогусь стала фіналісткою Національного відбору на "Дитяче Євробачення-2025". Вона представить у фіналі пісню "Моє серце" - чуттєву композицію від імені дитини, яка прагне бути почутою та нагадує про силу життя у непрості часи.

визійного концерту. Переможця визначать глядачі та професійне журі. Міжнародний фінал відбудеться 13 грудня у Тбілісі. Ангеліна Глогусь любить співати ліричні та українські пісні. Її мама супроводжує її на всі конкурси та підтримує у прагненні досягти успіху у творчій царині. Участь у "Дитячому Євробаченні" відкриває перед нею нові горизонти та можливості для професійного зростання, утвердження її творчого потенціалу, закладеного природою, але потребуючого постійного вдосконалення та щоденної творчої праці.

У 2024 році вона також потрапила до шістки найсильніших із піснею "Янголи плачуть". Юна тернополянка займається вокалом з шести років, опановує гру на фортепіано. Дівчинка неодноразово брала участь у різних конкурсах та здобувала перемогу, мріє присвятити життя музиці. Фінал Нацвідбору відбудеться 12 жовтня у форматі теле-

Відзначили Всеукраїнський день бібліотек

■ Напередодні Всеукраїнського дня бібліотек у Тернопільському академічному обласному театрі актора і ляльки відбулася урочиста академія та святкова церемонія "Бібліотечний Оскар - 2025". Подія зібрала бібліотекарів, працівників культури, представників влади та громадськості, щоб відзначити роль бібліотек у розвитку духовності, освіти та культурного життя Тернопільщини.

Цьогорічне відзначення Всеукраїнського дня бібліотек відбулося під гаслом "Бібліотека: збережемо майбутнє разом", що символічно поєднало ідею культурного спадку та прагнення до сучасності. До учасників свята звернувся заступник начальника Тернопільської обласної військової адміністрації Павло Журба, який наголосив на незламній ролі книгозбірень у час війни: "Бібліотека завжди була і залишається серцем громади - місцем, де зберігається історична пам'ять, народжуються ідеї й формується майбутнє України. Сьогодні, коли ми боремося за свободу і незалежність, бібліотеки виконують ще й надважливу соціальну місію: стають простором підтримки для внутрішньо переміщених осіб, дітей і дорослих,

осередком культури та духовності". Особливим моментом урочистостей стало вручення першої в області професійної відзнаки для книгозбірень - "Бібліотечний Оскар". Грамотами департаменту культури і туризму Тернопільської обласної військової адміністрації нагороджені завідувачка бібліотеки-філії №8 для дорослих Ганна Заставецька, бібліотекарка бібліотеки-філії №4 для дорослих Надія Магльована, завідувачка бібліотеки-філії №2 для дорослих Ольга Коненко та бібліотекарка бібліотеки-філії №2 для дітей Ірина Олійник. Цінні подарунки отримали головна бібліотекарка центральної дитячої бібліотеки міської централізованої бібліотечної системи Галина Лойко та провідна бібліографка центральної міської бібліотеки Ольга Уніят.

Переможців визначали у п'яти номінаціях: "Краща міська публічна бібліотека", "Краща сільська бібліотека", "Бібліотека - інноваційний простір", "Бібліотекар-новатор", "За підтримку та розвиток бібліотек органами влади та благодійниками". Серед відзначених - бібліотеки та бібліотекарі з Тернополя, Бучача, Шумська, Тербовлі, Байковець, Кременеця, Великої Березовиці та інших громад області. Їхня праця стала яскравим прикладом інновацій, любові до людей і книги, а також готовності змінюватися заради потреб громади. Директорка департаменту культури та туризму Тернопільської ОВА Світлана Байталюк привітала присутніх та зазначила: "Книжка - це особлива магія, а ви - ті, хто її творить. Сьогодні бібліоте-

карі - не лише хранителі книг, а й мислители правди про Україну". Відзначені бібліотеки та їхні команди з Тернополя, Бучача, Шумська, Тербовлі, Байковець та інших громад, які стали прикладом натхнення, новаторства й любові до своєї справи. Присутні мали змогу переглянути фільм про бібліотеки у фойє театру. Завдяки професійній роботі команди "Фірма "Кінодістер" стрічка передала дух бібліотек, силу спільноти та незламність української культури. Символічно у Всеукраїнський день бібліотек понад 500 примірників дитячої та навчальної літератури передали для дітей з України, які нині проживають та навчаються у Румунії. Книги були зібрані й передані через Посольство України в Румунії.

Щирі вітання надсилаємо Юрію ЗАЯЦЮ з с.Великий Раковець Збаразького району.

Іменинник - постійний дописувач газети, справжній патріот, поет, гуморист, краєзнавець. У нього попереду ще багато літературних вершин, які, віримо, зможе легко здолати. Адже хорошим і працьовитим людям щастить завжди і у всьому. Нехай множаться гаразди в житті, серце повниться радістю, а життява дорога стелиться рушниками людської поваги і доброти. З роси й води Вам, пане Юрію, на довгії та многії літа!

Хай світять Вам життєві далі,
Хай обминає Вас журба.
Бажаєм Вам на видноколі
Блаженства, миру і добра!
З найкращими побажаннями -
колектив редакції газети "Свобода"

Знай наших! Нове досягнення Анастасії Романів

■ Слухачка Тернопільського обласного відділення МАН України продемонструвала абсолютний результат у міжнародному конкурсі INOVA 2025.

З 25 до 28 вересня 2025 року в місті Загреб (Хорватія) відбулася одна з найстаріших і найпрестижніших міжнародних виставок винаходів - INOVA 2025. Захід з понад 50-річною історією щороку об'єднує понад тисячу талановитих винахідників з усього світу. Цьогоріч абсолютний успіх на конкурсі продемонструвала слухачка Тернопільського обласного відділення Малої академії наук України, нині студентка Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Анастасія Романів. Її проект "Separata prosthesis" здобув золоту нагороду виставки. Анастасія представила інноваційний підхід до створення протезів нового покоління - Separata prosthesis, які покликані значно покращити якість життя людей. В умовах, коли ринок пропонує широкий вибір роботизованих біонічних протезів, гостро відчувається нестача ефективних та надійних способів керування ними. Проект Анастасії пропонує перспективні рішення цієї проблеми. Протягом навчання у Малій академії наук України Анастасія неодноразово

здобувала перемоги на всеукраїнських та міжнародних конкурсах. Її наукова допитливість, цілеспрямованість, працелюбність і талант вивели її на вершину міжнародного визнання. Щиро вітаємо Анастасію з блискучою перемогою! Її досягнення - це яскравий приклад того, як поєднання знань, натхнення та наполегливої праці може змінити світ на краще. До речі, українська команда школярів триумфувала на міжнародному конкурсі винаходів INOVA 2025 у Загребі, здобувши 15 золотих медалей за інноваційні проекти в екології, медицині та технологіях. Усі 15 учасників Малої академії наук не залишили жодного першого місця конкурентам з 25 країн, продемонструвавши силу українського інтелекту.

Написано серцем Осінь золота

Серпень з осінню сварився,
Що почала без пори
В лісі верші золотити
І міняти кольори.
Та серпневі дні минали,
Осінь бігла вже в село,
Бараболі всі копали.
Ой, чи буде ще тепло?
Але сонечко ласкаве
Ще повітря розпекло.
Розгарячене вітрами
Воно небом попливало.
Ще погірємося трішки,
Хоч вже літо утекло.
Золота, мовчазна осінь
Розправля своє крило.
І туманами накрила
На світанку ліс й поля.
Лише схлипи журавлині
Ледве чути звіддала.

Юрій ЗАЯЦЬ

Немає кращих квітів за очі дівочі,
Що ввібрали в себе чарів кольори.
Удень вони сяють, уночі зоріють
І бентежать душу, що не говори...
У них, як з ромашки, виглядає сонце,
У них, як волошки, сяють небеса.
У них, як з озерця, магмою до серця
Хвилями припливів жива їх краса.
Вони, як ті чакри, притягують серце,
Розтоплюють айсберг в холодній душі.
Вони, як кохання, чарівне люстерко,
У їхній безмежжі немає межі.

Юрій ЗАЯЦЬ

Бронзова нагорода чемпіонату світу - в тернополянина

■ З 27 вересня по 2 жовтня в Тбілісі (Грузія) відбулася подія світового масштабу - чемпіонат світу зі змішаних єдиноборств MMA серед молоді та дорослих.

Національна збірна України, серед майже 600 спортсменів з 61 країни, довела, що сила духу, незламність і майстерність наших спортсменів не мають меж! За підсумками змагань українські бійці здобули 5 золотих, 4 срібних та 7 бронзових нагород, і цим блискучим результатом виборили перше загальнокомандне місце у світі! Наголошую, у 2025 році Національна збірна України була найкращою на всіх міжнародних аренах! Чемпіонат Європи серед дітей та дорослих, чемпіонат світу серед дітей та дорослих - усюди українці здобули першість і довели, що ми - нація переможців! Україна - номер один на планеті! Варто відмітити усіх переможців. Чемпіони та чемпіонки світу: Марія Клейн (Запорізька обл.), Іван Пормечук (Волинська обл.), Артем Олійник (Хмельницька обл.), Анна Гиря (Черкаська обл.), Олександр Ходаков (Сумська обл.) Срібні призери та призери чемпіонату світу: Любов Хмільєвська (Одеська обл.), Анастасія Городівська (Вінницька обл.), Денис Козьора (Івано-Франківська обл.), Яна Шелемба (Вінницька обл.) Бронзові призери та призери чемпіонату світу: Денис Лушпаєв (Дніпропетровська обл.), Артем Шульга (Одеська обл.), Іоанна Скуба (Київська обл.), Євгенія Какама (Дніпропетровська обл.), Мілан Ніколенко (Кіровоградська

обл.), Богдан Волошин (Тернопільська обл.), Вероніка Кратюк (Житомирська обл.). Це не просто перемога у спорті - це перемога усього українського народу. Перемога, яка доводить: там, де є віра, відданість і незламність - там завжди буде триумф! Тернопіль може пишатися Богданом Волошином, який змагався в Грузії у ваговій категорії 79,4 кг серед дорослих і здобув бронзову нагороду. Вітаємо бійця UMA Academy та його тренера Всеволода Маліченка з великим світовим досягненням і блискучою перемогою на престижних змаганнях. Бажаємо Богдану нових звершень, аби наступного року збулася його заповітна мрія - стати чемпіоном світу! Окрема подяка захисникам і захисницям. Саме завдяки їх мужності, стійкості та щоденному подвигу українські спортсмени мають можливість підіймати прапор України на світових аренах. Слава Україні! Слава Збройним силам!

Оксана ГОЙ

Дорога "Свободо", мені навіть соромно в такому зрілому віці писати про любов, зради. У мене вже дорослі діти, онуки. Та я боюся не за себе чи нашу сім'ю, а за те, щоб моему чоловіку яка молодиця чого не поробила, кажуть, дуже важко оклигати після такого. Та все спочатку... Ми зі Славиком познайомились ще в студентські роки. Він був смішним заучкою. Носив великі окуляри, над ним часто сміялися одногрупники. Та я з жалю почала з ним зустрічатися. Ми ходили в кіно. Він розповідав мені наукові факти. Про поцілунки і обійми не було й мови. Тоді часи були не ті. Я не зрозуміла, як захопилася ним. Згодом наші стосунки стали справжніми. Ми закохалися. І вже на третьому курсі одружилися. Жили бідно. Спершу в одружитку. Потім винаймали одну кімнату і дуже дивно бабусі...

Як дізнатися чи чоловіку пороблено?

Ой, як згадаю, скільки довелося пережити. Та згодом мій вчений знайшов хорошу роботу. Його там цінували, бо мав справді дуже світлу голову. А ще був дуже людським, добрим. За це я його так сильно любила. Згодом у нас з'явилися діти. Нещодавно нашому шлюбу виповнилося тридцять років. Діти завжди дивляться на нас і любуються. Кажуть, що хочуть, щоб і у їхніх сім'ях так само панував мир і спокій. Ми всюди ходимо разом. Хоча ні, ходили... Недавно мій Славик дуже змінився. Причому трапилося це несподівано, раптово. Дратується, підвищує голос, гримасює дверима. І таке враження, що боїться мене й за руку взяти. Коли я запитую, що з ним, відводить очі і мовчить. Дорогі Завадівські, може, це параноя. Я розумію, проблеми в бізнесі. Але ж у нас і раніше були труднощі, але ж ми їх завжди проходили разом, ділилися, раділи. А тепер... Як дізнатися, чи буває йому хто

не поробив. Порадьте, благаю! Дуже боюся за його здоров'я. Ірино Миколаївна м.Тернопіль"

- Шановна пані Ірино, на жаль, ваша ситуація є дуже типовою. Ми щодня стикаємося з тим, що молоді дівчата, в гонитві за грошима, статками, розкішшю розбивають міцні, дружні сім'ї, вдаються до магії, поробів. Звісно, після цього вони самі й розплачуться. Але й для чоловіків таке кохання обходиться дуже дорого. Те, що ви нам описали, дуже схоже на приворожку. Вам необхідно негайно шукати знаючих людей, щоб відробляли та поставили захист. Але будьте готові, що та жінка може робити друзі

спроби і все сильніші і сильніші. Ірино Миколаївно, зараз спокій сім'ї лише у ваших руках. У цей період сприймайте чоловіка як хвору, ні в чому не винув людину. Не дорікайте, не соромте. І не гайте часу. Бо такі приворожки дуже "б'ють" по здоров'ю, особливо впливають на нервову систему, розумові здібності. Дуже лаяно, що сьогодні гроші настільки правлять світом. Навіть мами навчають своїх молодих, недосвідчених доньок, що і як робити. Мовляв, ти красуня, тож молодий і бідний нам не потрібен. Але ж у кожного своя доля, своя половинка. І дуже великий гріх йти наперекір Божим планам.

РЕКЛАМА

Р.С. Дорогі читачі "Свободи", якщо у вас є запитання, чи ви потребуєте поради або допомоги, пишіть до нас, і ми звертатимемося із вашими листами до бережанських цілителів, а відповіді публікуватимемо у газеті. Якщо ж ви особисто хочете поспілкуватися з Любою Іванівною чи Андрієм Завадівськими, телефонуйте: (097)554-63-18, (098)030-07-25.